

Andrea Rimpf

2018.
**EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE**
#EuropeForCulture

Ukradena baština

/ Stolen heritage

Muzej grada Iloka / 2018.

Mi još tragamo za njima. A Vi?
#EuropeForCulture

**NAŠA BAŠTINA:
GDJE PROŠLOST SUSREĆE BUDUĆNOST**

Andrea Rimpf

**Ukradena
baština
/ Stolen heritage**

Muzej grada Iloka / 2018.

Naziv izložbe:
Ukradena baština

Organizator izložbe i izdavač:
Muzej grada Iloka

Autorica izložbe:
Andrea Rimpf

Autorica kataloga:
Andrea Rimpf

Recenzentica:
mr.sc. Branka Šulc

Urednice:
Andrea Rimpf, Maja Barić

Lektura:
Perica Oreč

Prijevod na engleski jezik:
Renata Šućurović; Lingua, centar za edukaciju i
prevodenje, Osijek

Fotografije:
Muzej grada Iloka

Izrada mobilne aplikacije:
Prolink - Obrt za pripremu tiska i računalne
djelatnosti; DD3D d.o.o.–3D Visualization and
animation studio

Tehnički postav izložbe:
Marko Kevo, Renata Šućurović, Vlasta Klem

Tisak:
Foto art, Osijek

Naklada:
200 primjeraka

Godina izdanja:
2018.

Realizaciju izložbe omogućilo:
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske
Ministarstvo unutarnjih poslova Republike
Hrvatske, Ravnateljstvo policije
Vukovarsko-srijemska županija
Grad Ilok
Vino Buhač, Ilok
Iločki podrumi, Ilok

ISBN 978-953-8072-19-2

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu
Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek pod
brojem 140913093.

Exhibition Name:
Stolen Heritage

Exhibition Organiser and Publisher:
Ilok Town Museum

Exhibition Author:
Andrea Rimpf

Catalogue Author:
Andrea Rimpf

Reviewer:
Branka Šulc, MSc

Editors:
Andrea Rimpf, Maja Barić

Proof-reader:
Perica Oreč

English Translation:
Renata Šućurović; Lingua, Center for Education and
Translation, Osijek

Photo:
Ilok Town Museum

Mobile Application Development:
Prolink – Studio for the preparation of print
and computer activities, DD3D d.o.o.–3D
Visualization and animation studio

Technical Setting of the Exhibition:
Marko Kevo, Renata Šućurović, Vlasta Klem

Print:
Foto art, Osijek

Publication:
200 copies

Year of Publication:
2018.

Made Possible by:
Ministry of Culture of the Republic of Croatia
Republic of Croatia, Ministry of Interior, Police
Directorate
Vukovar-Srijem County
City of Ilok
Vino Buhač, Ilok
Iločki podrumi, Ilok

The CIP record is available in the computer catalog
of the City and University Libraries Osijek under
number 140913093.

SADRŽAJ **/ CONTENT**

4 PREDGOVOR
/ FOREWORD

5 UKRADENA BAŠTINA
/ STOLEN HERITAGE

8 KULTURNO DOBRO, KULTURNI PREDMET ILI KULTURNA BAŠTINA
/ CULTURAL GOOD, CULTURAL OBJECT OR CULTURAL HERITAGE

8 ŠTO JE NEZAKONITA TRGOVINA
/ WHAT IS ILLICIT TRADE

8 ŠTO MUZEJI I KUSTOSI MOGU UČINITI S OBZIROM NA PITANJE ZAŠTITE
/ WHAT CAN MUSEUMS AND CURATORS DO REGARDING THE ISSUE OF PROTECTION

9 KAKO I TI MOŽEŠ SPRIJEČITI NEZAKONITU TRGOVINU
/ HOW CAN YOU PREVENT ILLICIT TRADE

10 IZVOZ / UVOD KULTURNOG DOBRA
/ EXPORT / IMPORT OF CULTURAL GOOD

10 KULTURNA DOBRA KOJA PODLJEŽU UVODU / IZVOZU
/ CULTURAL GOODS SUBJECT TO IMPORT / EXPORT

12 MEĐUNARODNI PROPISI I AKCIJE UNESCO-A U BORBI PROTIV NEZAKONITE TRGOVINE
/ INTERNATIONAL REGULATIONS AND UNESCO ACTIONS AGAINST THE ILLICIT TRADE

15 PROPISI REPUBLIKE HRVATSKE
/ REGULATIONS OF THE REPUBLIC OF CROATIA

16 ČUVAJ BAŠTINU, NE TRGUJ NEZAKONITO KULTURNIM DOBRIMA
/ PROTECT THE HERITAGE, DO NOT TRADE ILLLEGALLY WITH CULTURAL GOODS

17 PITANJE KRIMINALITETA
/ THE QUESTION OF CRIMINALITY

19 SUDBINA UMJETNINA OTUĐENIH IZ PALAČE ODESCALCHI U ILOKU
/ FATE OF THE ARTWORKS STOLEN FROM ODESCALCHI PALACE IN ILOK

25 KATALOG
/ CATALOGUE

34 LITERATURA I IZVORI
/ BIBLIOGRAPHY

PREDGOVOR

Povodom Europske godine kulturne baštine 2018–2019. Muzej grada Iloka uz suradnju i podršku Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske predstavlja izložbeni projekt ***Ukradena baština***.

Imajući na umu riječi Europske komisije da je ***naša kulturna baština više nego sjećanje na našu prošlost***, da je to ***ključ naše budućnosti***, želja nam je educirati vas i upoznati s važnošću očuvanja kulturne baštine kroz važeće međunarodne konvencije i nacionalne propise o očuvanju i zaštiti kulturne baštine od krađa i nezakonite trgovine. Djelujući u skladu s potrebama sувremenог svijeta i koristeći tehnologiju ***Vuforia augmented reality***, izložba je osmišljena tako da ima trajnu vrijednost predstavljajući dio otuđene hrvatske nacionalne baštine iz Muzeja grada Iloka.

Aplikacija za izložbu ***Ukradena baština*** može se besplatno preuzeti na trgovini Google Play pod nazivom ***Stolen heritage***.

#EuropeForCulture Mi još tragamo za njima. A vi?

FOREWORD

Ilok Town Museum, with the cooperation and support of the Ministry of Interior of the Republic of Croatia, presents the exhibition Stolen Heritage on the occasion of the European Year of Cultural Heritage 2018-2019.

Bearing in mind the words of the European Commission ***that our cultural heritage is more than a memory of our past, it is the key to our future***, our wish is to educate You and to let You know the importance of preserving cultural heritage through international conventions and national regulations regarding the preservation and protection of cultural heritage from theft and illicit trade. Acting in accordance with the modern world needs and utilizing Vuforia augmented reality technology, the exhibition is designed to have a permanent value by representing a part of the Croatian national heritage which was stolen from the Ilok Town Museum.

Mobile app for the Stolen Heritage exhibition can be downloaded for free from the Google Play store under the name of Stolen heritage.

#EuropeForCulture We are still try to find them. What about You?

Od davnina su brojne umjetnine, povijesni predmeti, antikviteti, knjižni i arhivski fondovi bili dijelom nezakonita trgovanja i zarađivanja. Kriminalne radnje povezane s njima ni danas se nisu smanjile, što je dijelom dovelo do osiromašenja postojećeg fonda kulturnog blaga. Povijest otudivanja seže još u antička vremena, a možemo je pratiti i preko srednjeg vijeka, sve do 18. stoljeća kada klasična umjetnost iznova postaje cijenjena. Brojni ratovi koji su vođeni do tada legalizirali su „ratni pljen“ uz brojna obrazloženja. Budenjem nacionalne svijesti tijekom 19. stoljeća uvedeni su prvi propisi za sprečavanje ratnih krađa, no nezakonito tržište i dalje je ostalo aktivno i izvan ratnih zbivanja.

Prema Interpolovom izvješću nezakonita trgovina umjetničkim djelima i antikvitetima danas predstavlja najčešću vrstu nezakonitih radnji odnosno treću po redu granu međunarodnog organiziranog kriminaliteta. O navedenoj problematici pisao je i upozoravao na njezine opasnosti prof.dr.sc. Antun Bauer već u razdoblju donošenja važne međunarodne *Konvencije o mjerama zabrane i sprečavanja nedozvoljenog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara* od 14. studenoga 1970. godine, jer su tada brojni muzeji, pa tako i oni na današnjem teritoriju Republike Hrvatske, zahvaćeni valom krađa. Ratna zbivanja koja su uslijedila raspadom SFRJ-a potaknula su ranih 90-ih godina prošloga stoljeća i na teritoriju Republike Hrvatske poduzimanje pojačane zaštite pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara – kako imatelja registriranih kulturnih dobara tako i privatnih zbirki. Sudbina dijela umjetnina iz Galerijskog odjela Muzeja grada Iloka, koje su bile izložena u palači Odescalchi prije Drugoga svjetskog rata, a zatim odnesene u Narodni muzej u Beogradu i Vojvođanski muzej u Novom Sadu u prosincu 1944. godine iz Šida, gdje ih je u jednom dvorištu pronašlo Propagandno odjeljenje 1. armije (MGI 1966), a koje su tek djelomično vraćene 1957. godine, iznova je pratila sudbinu brojnih drugih kulturnih ustanova u Republici Hrvatskoj zbog otuđenja kulturnih dobara, ratne štete i dr. Muzeji na tada okupiranom dijelu Hrvatske u Drnišu, Benkovcu, Vukovaru, Čilipima, Jasenovcu, Ilok, ali i brojni drugi, ostaju i bez dijela svojih fondova, a svi muzeji i galerije posebnim Uputama Ministarstva kulture, prosvjete i športa Republike Hrvatske skidaju stalne postave, deponiraju ih na sigurnija mjesta, uz niz drugih mjeđu u skladu s Haškom i ostalim međunarodnim konvencijama i nacionalnim propisima (Dautbegović, Pavić, Šulc, Vintherhalter, Zgaga 1997: 23–29). Mnogo pokretnih kulturnih

Since time immemorial, numerous works of art, historical objects, antiquities, books and archive funds have been part of the illegal trade and making profit. Criminal activities associated with them have not diminished which in part led to the impoverishment of the existing cultural treasury fund. The history of alienating dates back to ancient times, and can also be tracked through the Middle Ages, up until the 18th century when classical art became appreciated again. Numerous wars have legalised “spoils of war” with numerous explanations. With the emergence of national question, during the 19th century, the first regulations aimed at the prevention of war looting were introduced, but illegal market still remained active even beyond the war efforts.

According to Interpol's report, illegal trade of art and antiquities represents the most common type of illegal activity, i.e. the third largest branch of international organized crime. Prof Antun Bauer, Phd wrote about that issue and warned about its dangers already during the time when the *Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property* was being brought into the effect, 14 November 1970 because, at that time, numerous museums, as well as those located now in modern Republic of Croatia's territory, have been victims of thefts. The war events that followed the break-up of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia (SFRY) prompted the Republic of Croatia in the early 1990s to intensify the protection of movable and immovable cultural goods – as well as registered holders of cultural goods also private collections as well. The fate of the works of art from the Gallery department of Ilok Town Museum, which were exhibited in the Odescalchi Palace before the World War II, and then taken to National Museum of Serbia in Belgrade and in the Museum of Vojvodina in Novi Sad in December 1944, from town Šid, where they were found in one backyard by Propaganda department of the 1st Army (MGI 1966), which were only partially returned in 1957, has followed the fate of many other cultural institutions in the Republic of Croatia due to the theft of the cultural goods, war damages etc. Museums, at then occupied part of the Croatia, in Drniš, Benkovac, Vukovar, Čilipim, Jasenovac, Ilok, and many others, lost a part of their funds and all museums and galleries, in accordance with Ministry of Culture, Education and Sports of the Republic of Croatia special instructions, removed their permanent exhibitions, deposited them in safer places, along with a number of other

dobara do danas nije pronađeno, i nalazi se na popisima potraživanih umjetnina, a proces povratka kulturnih dobara iz kulturnih ustanova u Republici Srbiji, koji vodi Ministarstvo kulture RH putem Povjerenstva za povrat kulturnih dobara, pri samom je dovršetku. Od 2001. do 2017. godine vraćeno je 29 779 pokretnih kulturnih dobara, a za povrat je preostalo još njih 1 020. Ostala pokretna kulturna dobra nestala u razdoblju od 1991. do 1998. godine, a koja nisu evidentirana u ustanovama kulture Republike Srbije, predmetom su istraživanja MUP-a RH i Interpolovih nacionalnih odbora.

Pri samu završetku procesa mirne reintegracije Hrvatskog Podunavlja iz Muzeja grada Iloka u svibnju 1997. godine otuđeno je 46 umjetničkih djela koja potječu iz razdoblja od 17. do 20. stoljeća. Iako su u ovaj slučaj bile uključene sve relevantne međunarodne i nacionalne institucije, umjetnine do danas nisu nađene ni vraćene. Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP), provodeći preventivno djelovanje, odmah je nakon dojave krađe uključeno u potragu. Stručne službe MUP-a ističu koji su najčešće otuđivani predmeti: umjetničke slike (80%), liturgijski predmeti (kaleži, raspela, kipovi, ornamenti s oltara itd.), drvene skulpture, stare knjige, rukopisi, arhivski dokumenti, staro oružje, stari novac, stari nakit, stari namještaj, arheološki predmeti, amfore, fragmenti kamene plastike itd. Pri krađama umjetnina koje su građani prijavili policiji u 85% slučajeva na udaru provalnika bili su privatni stanovi i obiteljske kuće. Hoće li neka umjetnina završiti na tržištu ili u nekoj kolekciji u zemlji ili inozemstvu, ovisi ponajprije o tome gdje se za nju može postići veća cijena. Stoga MUP provodi i predlaže, u skladu s nacionalnim i međunarodnim propisima, da se radi uspješnije borbe protiv krađa, krijumčarenja, krivotvorenja i nezakonite trgovine umjetninama i kulturnim dobrima uspostavi jedinstvena nacionalna baza podataka, uz primjenu visoko dosegnutih standarda razvijenijih zemalja Zapadne Europe. Pri tome se, pored ostalih, koriste razvijene Interpolove baze podataka te baze podataka registra The Art Loss Register u Londonu. Također MUP navodi kako je danas u svijetu sasvim uobičajeno da se o krađama, krijumčarenju, krivotvorenjima i nezakonitoj trgovini umjetnina redovito izvještavaju galerije, muzeji i aukcijske kuće, koji pak radi očuvanja vlastita ugleda ne žele u svom posjedu imati predmete koji su na listi potraživanja, a s druge strane u suradnji s policijskim službama sve aktivnije rade na utvrđivanju podrijetla i vlasništva sumnjivih umjetnina (MUP Stari 2017). Osim nacionalnih propisa, i druge svjetske organizacije sudjelovale su u kreiranju novih propisa te izdavanju smjernica za prevenciju. Jedna je od njih i Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO) koja je donijela brojne preporuke i smjernice preventivnog djelovanja u smislu obrazovanja građana o ovom problemu. U ovu problematiku uključio se i Međunarodni institut za unifikaciju privatnog

measures in accordance with Hague and other international conventions and national regulations (Dautbegović, Pavić, Šulc, Vinterhalter, Zgaga 1997: 23-29). A lot of movable cultural goods have not been found so far and are on the claimed artwork list. The process of returning cultural goods from cultural institutions in the Republic of Serbia, led by the Ministry of Culture of Croatia through the Croatian – Serbian Commission for the Restitution of Cultural Assets, is nearly completed. In the period from 2001 to 2017, 29 779 movable cultural goods have been returned, and 1 020 are still yet to be returned. The rest of the movable cultural goods which were taken in the period between 1991 – 1998, and which were not registered in the Republic of Croatia's cultural institutions, are a subject of Ministry of Interior of the Republic of Croatia and Interpol's national committees' search.

Forty - six works of art, dated from 17th to 20th century, have been stolen from the Ilok Town Museum in May 1997, at the end of the process of peaceful reintegration of the Croatian Danube region. Although all relevant international and national institutions have been involved in this case, the artwork has not yet been found or recovered. Ministry of Interior, taking preventive actions, has been involved in the search immediately after the report of the theft. Ministry of Interior experts point out which works of art are stolen the most: paintings (80%), liturgical objects (chalices, crucifixes, statues, ornaments from the altar etc.), wooden sculptures, old books, manuscripts, archive documents, antique weapons, antique money, antique jewellery, antique furniture, archaeological objects, amphora, fragments of stone plastic, etc. When it comes to artwork thefts, 85% of the burglary cases were private apartments and family houses. Whether an artwork will end up on the market, or in a local or foreign collection depends primarily on the fact where can it be sold for more money. Ministry of Interior is therefore implementing and proposing, in accordance with national and international regulations, to set up a unique national database, with the application of high standards of the more developed countries of Western Europe, for a more effective fight against theft, smuggling, counterfeiting and illicit art and cultural goods trafficking. Detailed Interpol's and The Art Loss Register's, which is situated in London, databases are used among other things. Ministry of Interior also states that it is quite common today to notify the art galleries, museums and auction houses about thefts, smuggling, counterfeiting and illegal art trade, who, for the sake of preserving their own reputation, do not want to have items that are on the claims list in their possession, and on the other hand, by working with the police force, they are actively working on determining the origin and ownership of suspicious artworks (MUP Stari 2017). In addition to national regulations, other world organizations have also participated in

prava kako bi osnažio Konvenciju o mjerama zabrane i sprečavanja nedozvoljenog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara iz 1970. godine te donio novu pod nazivom *Konvencija o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima*, od 24. lipnja 1995.

Radi obrazovanja cjelokupnog građanstva, bilo imatelja kulturnih dobara bilo onih koji se nalaze u njihovoј neposrednoj blizini, Muzej grada Iloka u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova (Ravnateljstvom policije) pokrenuo je navedeni izložbeni projekt ***Ukradena baština*** koji predstavlja jedan korak naprijed prema preventivnom načinu djelovanja i sprečavanju otuđenja kulturnih dobara. Pri tome Muzej grada Iloka teži nastavku suradnje s MUP-om kako bi se osnažio proces potraživanja, koji, nažalost, bez vidljivijih rezultata traje već gotovo tri desetljeća – od otuđenja nekih od naj-vrednijih umjetnina Muzeja grada Iloka.

creating new regulations and publishing prevention guidelines. One of them is the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), which has made numerous recommendations and guidelines for preventive action in terms of educating citizens on this issue. The International Institute for the Unification of Private Law (UNDROIT) is also included in this issue in order to strengthen the *Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property of 1970*, and it has brought new convention under the name of *Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects* dated 24 June 1995.

In order to educate the entire population, regardless if they are cultural property owners or if they are in their immediate vicinity, the Ilok Town Museum, in cooperation with the Ministry of Interior (Police Directorate), has launched the aforementioned exhibition project ***Stolen heritage*** which represents a step forward towards the preventive mode of action and prevention of the theft of the cultural goods. The Ilok Town Museum seeks to continue the cooperation with the Ministry of the Interior in order to strengthen the claims process which, unfortunately, has not produced results in three decades - when some of the most valuable Ilok Town Museum's artwork was stolen.

KULTURNO DOBRO, KULTURNI PREDMET ILI KULTURNA BAŠTINA / CULTURAL GOOD, CULTURAL OBJECT OR CULTURAL HERITAGE

Često se susrećemo s različitim terminima koji se odnose na neko *kulturno dobro*, na neki *kulturni predmet* ili neku *kulturnu baštinu*.

Pojam kulturno dobro danas je unificiran u skladu s propisima Haške konvencije iz 1954. godine, s konvencijom iz 1970. godine te s UNIDROIT-ovom konvencijom iz 1995. godine. Ona definira *kulturno dobro ili kulturne predmete kao vlasništvo, bilo da je riječ o religioznom ili svjetovnom dobru, a ima važnost kao arheološko, pravopovjesno, povijesno, bibliografsko, umjetničko ili znanstveno dobro i pripada jednoj od kategorija koje se navode u konvenciji iz 1970. godine* (UNESCO 2006: 2-3).

ŠTO JE NEZAKONITA TRGOVINA

- Nezakonita trgovina umjetninama vrlo je rasprostranjena i unosna grana organiziranog kriminaliteta.
- Uključuje razgranatu mrežu kriminalnih organizacija i pojedinaca.
- Uključuje gubitak kulturne baštine.
- Potiče financiranje drugih nezakonitih radnji, kao što je terorizam.

ŠTO MUZEJI I KUSTOSI MOGU UČINITI S OBZIROM NA PITANJE ZAŠTITE

- Usvojiti ICOM-ov etički kodeks za muzeje.
- Osigurati čuvarsku službu.
- Osigurati tehničku zaštitu muzeja i izložbenih prostora.
- Voditi iscrpnu dokumentaciju i foto dokumentaciju o svakom predmetu.
- Voditi registar kulturnih dobara.
- Digitalizirati inventarne kartice i knjige.
- Osigurati uvjete za provedbu međunarodnih konvencija na temu otuđenja.
- Učestalo i redovito obilaziti prostore u kojima su izloženi i deponirani predmeti.
- Evidentirati svako izmještanje predmeta.
- Primjenjivati provedbu nacionalnih propisa za muzejsku, knjižnu, arhivsku djelatnost i zaštitu kulturnih dobara.

We often encounter different terms related to a *cultural good*, a *cultural object*, or a *cultural heritage*.

The term cultural good is unified today in accordance with the provisions of the Hague Convention of 1954, the 1970 Convention and the UNIDROIT Convention of 1995. It defines *cultural good or cultural objects as a possession, whether it is religious or secular good, and it has importance as an archaeological, prehistoric, historical, bibliographic, artistic or scientific good and belongs to one of the categories referred to in the 1970 Convention* (UNESCO 2006: 2-3).

WHAT IS ILLICIT TRADE

- Illicit art trade is a very widespread and lucrative branch of organized crime.
- It includes a wide-range network of criminal organizations and individuals.
- Includes loss of cultural heritage.
- Fosters the financing of other illegal activities, such as terrorism.

WHAT CAN MUSEUMS AND CURATORS DO REGARDING THE ISSUE OF PROTECTION

- Adopt ICOM's Ethical Code for museums.
- Provide guard service.
- Ensure technical security of museums and exhibition venues.
- Maintain a detailed record and photographic records of each item.
- Maintain cultural goods register.
- Digitalise inventory cards and books.
- Provide conditions for the implementation of international conventions on the subject of alienation.
- Visit sites where objects are exhibited and stored in a frequent and regular manner.
- Document every relocation of the objects.
- Apply the implementation of national regulations
- For museum, book, archive and cultural property protection.

KAKO I TI MOŽEŠ SPRIJEĆITI NEZAKONITU TRGOVINU

- Upoznaj se sa stručnjacima za baštinu (kustosima, arhivistima, knjižničarima, konzervatorima, arheolozima, povjesničarima umjetnosti...).
- Upoznaj se sa svojom kulturnom baštinom u lokalnim muzejima.
- Ako ti je ponuđen na prodaju neki predmet, provjeri ga i od prodavača zatraži certifikat.
- Ako predmet ne posjeduje certifikat ili sumnjaš, provjeri *on-line* bazu ukradenih umjetnina (Interpolova *on-line* baza podataka).
- Prijavi policijskom službeniku.
- Prijavi u lokalni muzej.
- Otkriješ li neki predmet na svojoj zemlji, prijavi lokalnom muzeju.
- Ne trguj umjetninama jer osiromašuješ kulturno naslijeđe svoga kraja.

HOW CAN YOU PREVENT ILLICIT TRADE

- Get acquainted with heritage experts (curators, archivists, librarians, conservators, archaeologists, art historians ...).
- Get to know your cultural heritage at local museums.
- If an object is offered to you for sale, check it out and ask the seller for a certificate.
- If the object does not have a certificate, or you are suspicious, check the *on-line* database of stolen artwork (Interpol's *on-line* database).
- Report it to the police officer.
- Report it to the local museum.
- If you discover an object on your property, report it to the local museum.
- Do not engage in artwork trade because you impoverish the cultural heritage of your country.

IZVOZ / UVOD KULTURNOG DOBRA / EXPORT / IMPORT OF CULTURAL GOODS

- U skladu s međunarodnim i europskim propisima izvoz/iznošenje nacionalnog blaga jest zabranjeno.
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara Republike Hrvatske propisuje da kulturna dobra, kao i sva dobra pod preventivnom zaštitom, predstavljaju nacionalno blago te nije dopušteno njihovo trajno, vremenski neograničeno izvoz/iznošenje iz Republike Hrvatske.
- Iznimno je člankom 68. Zakona dopušteno da se kulturno dobro može privremeno izvesti/iznijeti iz Republike Hrvatske radi izlaganja, ekspertiza, obavljanja radova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ili drugih opravdanih razloga uz odobrenje nadležnog tijela – Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture ili za područje Grada Zagreba Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu.
- Pod izvozom kulturnih dobara iz Republike Hrvatske podrazumijeva se izvoz u treće zemlje, zemlje izvan carinskog područja Europske Unije, a pod iznošenjem kulturnih dobara iz Republike Hrvatske podrazumijeva se iznošenje u države članice Europske Unije.

Pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj Uniji kriteriji za izvoz kulturnog dobra ostali su nepromijenjeni, no postupak i obrasci prilagođeni su donesenim odredbama (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Ispravak, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 i 44/17).

KULTURNA DOBRA KOJA PODLIJEŽU UVОZУ / IZVOЗУ

- Zbirke predmeta u muzejima, galerijama, knjižnicama i drugim ustanovama, kao i drugim pravnim osobama te državnim i upravnim tijelima, uključujući i fizičke osobe.
- Crkveni inventar i predmeti.
- Arhivska građa, zapisi, dokumenti, pisma i rukopisi.
- Filmovi.
- Arheološki nalazi.
- Antologiska djela likovnih i primijenjenih umjetnosti i dizajna.

- Export / bringing out of the national goods is forbidden in accordance with international and European regulations.
- The Law on the Protection and Conservation of Cultural Property of the Republic of Croatia stipulates that cultural goods, as well as all the goods under preventive protection, represent national treasures and their permanent, unlimited export / bringing out from the Republic of Croatia is not allowed.
- Exceptionally, Article 68 of the Law allows the cultural heritage to be temporarily exported / brought out from the Republic of Croatia for the purpose of exhibiting, expertise, performing works on the protection and preservation of cultural goods or for other justified reasons, with the approval of the competent body - the Conservation department of the Ministry of Culture or the City of Zagreb area, City Institute for the Protection of Cultural Monuments and Nature in Zagreb.
- It is understood that under the export of cultural goods from the Republic of Croatia, exports to third countries, and to countries outside the customs territory of the European Union is meant, and bringing out cultural goods from the Republic of Croatia means bringing them out into the Member States of the European Union.

With the accession of the Republic of Croatia to the European Union, the criteria for export of cultural goods remained unchanged, but the procedure and forms were adapted to the adopted provisions (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Correction, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11 , NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 and 44/17).

CULTURAL GOODS SUBJECT TO IMPORT/ EXPORT

- Item collections in museums, galleries, libraries and other institutions, as well as other legal entities and state and administrative bodies, including natural persons.
- Church inventory and objects.
- Archival material, records, documents, letters

- Etnografski predmeti.
- Stare i rijetke knjige, novac, vrijednosni papiri; poštanske marke i druge tiskovine.
- Dokumentacija o kulturnim dobrima.
- Kazališni rekviziti, skice, kostimi i sl.
- Uporabni predmeti (namještaj, odjeća, oružje i sl.), prometna i prijevozna sredstva i uređaji, predmeti koji su važna svjedočanstva razvijanja znanosti i tehnologije (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Ispravak, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 i 44/17, čl. 8).

Za svako izvoženje ili uvoženje kulturnog dobra na teritorij Republike Hrvatske potrebno je podnijeti zahtjev nadležnom konzervatorskom uredju u Republici Hrvatskoj i popuniti odgovarajuću tiskanicu. Osim tiskanice potrebni su:

- Dokumenti iz kojih su vidljivi svi relevantni podaci o kulturnom dobru i njegovu pravnom položaju (vlasništvo i drugo) u vrijeme podnošenja zahtjeva, zajedno sa svim drugim pripadajućim dokumentima (računi, stručne procjene i drugo), ako je to potrebno.
- Jasno i vidljivo ovjerena fotografija kulturnog dobra od nadležnog tijela ili, kada je to potrebno, a prema slobodnoj ocjeni nadležnog tijela, više fotografija veličine 8 x 12 cm. Fotografije moraju prikazivati kulturno dobro u cijelosti, na prepoznatljiv način.
- Dokumenti kojima se dokazuje imovinsko jamstvo za slučaj oštećenja, uništenja ili protupravnog otuđenja dobra, sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Ispravak, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 i 44/17).

and manuscripts.

- Movies.
- Archaeological findings.
- Anthological works of art and applied arts and design.
- Ethnographic objects.
- Old and rare books, money, securities; postal stamps and other printed matter.
- Documentation on cultural goods.
- Theatre requisites, sketches, costumes etc.
- Usable objects (furniture, clothing, weapons, etc.), transport and transportation means and devices, items
- that are important evidence of the development of science and technology (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Correction, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 and 44/17, article 8).

It is necessary to submit a request to the competent conservation office in the Republic of Croatia and fill in the appropriate form for every export or import of cultural property on the territory of the Republic of Croatia. In addition to the form, these things are also needed:

- Documents showing all relevant cultural goods data and its legal status (ownership and other) at the time of submission of the application together with all other relevant documents (accounts, expert estimates and the like), if necessary.
- Photo of the cultural goods which is clear and visibly certified by the competent body or, when it is necessary, and to the competent body discretion, several 8 x 12 cm photos. Photos must show the whole cultural good, and in a completely recognizable manner.
- Documents proving property guarantee in case of damages, destruction or illegal alienation of goods, in accordance with the Law on Protection and Conservation of Cultural Property (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Correction, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 and 44/17).

MEDUNARODNI PROPISI I AKCIJE UNESCO-A U BORBI PROTIV NEZAKONITE TRGOVINE / INTERNATIONAL REGULATIONS AND UNESCO ACTIONS AGAINST THE ILLICIT TRADE

Konvencija o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba i Protokol vezan uz zabranu izvoza kulturnih dobara s okupiranih teritorija sklopljeni u Haagu 1954. te *Drugi protokol uz konvenciju* usvojen 1999. godine.

Konvencija je označila početak zaštite kulturnog dobra od nezakonita otuđenja uslijed oružanog sukoba ili okupacije teritorija, kao i sprečavanje njihova namjernog uništavanja. Nastala je kao posljedica surovosti Drugoga svjetskog rata, za kojega su uništene tisuće povijesnih i arhitektonskih blaga Europe, Afrike i Azije te usred rata provedene sustavne krađe iz muzejskih i privatnih zbirki.

Dužnosti država članica u zaštiti svog kulturnog dobra navode se u Prvom protokolu, članku I.:

1. Svaka se visoka ugovorna stranka obavezuje da će spriječiti izvoz kulturnih dobara s područja koje je okupirala u vrijeme oružanog sukoba, a koja su definirana u članku 1. Konvencije za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba, potpisane u Haagu 14. svibnja 1954.
2. Svaka se visoka ugovorna stranka obavezuje da će sekvestriратi kulturna dobra koja su na njezino područje izravno ili neizravno uvezena s bilo kojega okupiranog područja. Ta će se sekvestracija izvršiti bilo automatski u trenutku uvoza bilo, ako se to ne učini, na zahtjev vlasti toga područja.
3. Svaka se visoka ugovorna stranka obavezuje da će nakon prestanka neprijateljstava nadležnim vlastima prethodno okupiranoga područja vratiti kulturna dobra koja se kod nje nalaze, ako su ta dobra izvezena suprotno načelima iz stavka 1. Ta se dobra nikada ne mogu zadržati na ime ratne odštete (NN 6/2002; UNESCO The Hague, 14 May 1954).¹

Konvencija o mjerama zabrane i sprečavanja nedozvoljenog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara od 14. studenoga 1970. sklopljena u Parizu (SFRJ, MU br. 50/1973; NN 12/93, UNESCO, Paris, 14 November 1970).²

Navedena konvencija jedna je od najčešće ratificiranih s obzirom na pitanje nezakonite trgovine kulturnim dobrima. Također u što efikasnijoj borbi protiv nezakonite trgovine države mogu sklapati i bilateralne sporazume.

1 NN 6/2002, Glava 1. Kontrola, čl. 2, 3; Protokol, čl. 1; UNESCO The Hague, 14 svibanj 1954.

2 Službeni list SFRJ, MU br. 50/I973; NN 12/93, čl. 7, čl. 10; UNESCO, Paris, 14 studeni 1970; Više o konvenciji v. http://portal.unesco.org/en/ev.php?URL_ID=13039&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html.

The Convention on the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict and the Protocol relating to the prohibition on exports of cultural goods from occupied territories concluded at The Hague in 1954 and *The Second Protocol to the Convention* adopted in 1999.

The Convention marked the beginning of the protection of cultural goods from unlawful alienation due to armed conflict or occupation of territory, as well as the prevention of their deliberate destruction. The Convention was made due to the brutality of World War II during which thousands of historical and architectural treasures of Europe, Africa and Asia were destroyed, and systematic thefts from museum and private collections were done in the midst of the war.

The obligations of Member States to protect their cultural heritage are set out in the First Protocol, Article I.:

1. Each High Contracting Party undertakes to prevent the exportation, from a territory occupied by it during an armed conflict, of cultural property as defined in Article I of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, signed at The Hague on 14 May, 1954.
2. Each High Contracting Party undertakes to take into its custody cultural property imported into its territory either directly or indirectly from any occupied territory. This shall either be effected automatically upon the importation of the property or, failing this, at the request of the authorities of that territory.
3. Each High Contracting Party undertakes to return, at the close of hostilities, to the competent authorities of the territory previously occupied, cultural property which is in its territory, if such property has been exported in contravention of the principle laid down in the first paragraph. Such property shall never be retained as war reparations (NN 6/2002; UNESCO The Hague, 14 May 1954).¹

Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property of 14 November 1970 concluded in Paris (SFRJ, MU br. 50/I973; NN 12/93, UNESCO, Paris, 14 November 1970).²

1 NN 6/2002, Chapter 1 Control, Art. 2, 3; Protocol, Art. 1; UNESCO The Hague, 14 May 1954.

2 Official Gazette of the SFRY, MU no. 50 / 1973; NN 12/93, Art. 7, Art. 10; UNESCO, Paris, 14 November 1970; More about the convention see http://portal.unesco.org/en/ev.php?URL_ID=13039&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html.

Provodenje preventivnih mjera koje trebaju poduzeti države stranke s obzirom na pitanje dobara odnosi se na:

- Izrade popisa dobara.
- Izradu potvrda o izvozu.
- Uvođenje kaznenih ili administrativnih sankcija.
- Provodenje edukativnih kampanja.
- Uvođenje odredbi o povratu sredstava.
- Izradu pravilnika za kustose i trgovce umjetninama.
- Promociju muzeja.
- Ojačavanje nacionalnog zakonodavstva.

Konvencija o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima, sklopljena u Rimu 24. lipnja 1995.³

Konvencija je usvojena radi osnaživanja Konvencije iz 1970. godine. Do sada ju je ratificiralo 35 zemalja, među kojima i Republika Hrvatska. Primarni su ciljevi konvencije:

- Osnaživanje Konvencije iz 1970. godine.
- Povrat kulturnih dobara i način na koji se treba izvršiti restitucija.
- Odredbe privatnog prava o refundaciji sredstava za otuđenje umjetnina.
- Donošenje jasnih rokova i prijava o povratku kulturnih dobara (NN 5/2000).

Nastavak uništavanja i ratna zbivanja u recentnoj povijesti na Bliskom istoku i u Supsaharskoj Africi prisiljavaju sve više država na implementaciju navedenih konvencija, ali i na donošenje novih pravnih instrumenata. Radi pojačane zaštite kulturnih dobara 24. ožujka 2017. godine UNESCO je usvojio **Rezoluciju 2347 o zaštiti kulturne baštine** (UNESCO 2017a). Kroz 23 točke navodi se osuda bilo koje vrste uništavanja baštinskih ustanova, kao i pljačkanje arheoloških nalazišta radi novčanog pomaganja terorističkim organizacijama.⁴

Osim UNESCO-ovih konvencija i rezolucija, i Evropska je Unija usvojila niz pravnih instrumenata koji se tiču zaštite kulturnih dobara i njihova povratka te vrijednosti kulturne baštine.

Ovkirna konvencija Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo, potpisana u Farou 27. listopada 2005. godine.⁵

The aforementioned convention is one of the most frequently ratified with regards to the issue of illicit trade of cultural goods. Countries can enter into bilateral agreements to combat the illicit trade more efficiently.

The implementation of the preventive measures to be taken by the countries with regard to the issue of goods refer to:

- Making a list of goods.
- Create an export certificate.
- Introducing penal or administrative sanctions.
- Perform educational campaigns.
- Introducing provisions on reimbursements.
- Creating a rule book for curators and art dealers.
- Museum promotion.
- Strengthen national legislation.

Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects, concluded in Rome 24 June 1995³

The Convention was adopted in order to strengthen the 1970 Convention. So far it has been ratified by 35 countries, including the Republic of Croatia. The Convention's primary goals are:

- Strengthening the 1970 Convention.
- Return of cultural goods and the way in which a restitution is to be made.
- Private law provisions regarding reimbursement for the stolen art.
- Making clear deadlines and requests for the return of cultural goods (NN 5/2000).

Continuation of destruction and wars in recent history, in the Middle East and in Sub-Saharan Africa, is forcing more and more states to implement these conventions, but also to adopt new legal instruments. UNESCO adopted **Resolution 2347 on the protection of cultural heritage** in order to improve the protection of cultural goods. Any kind of destruction of heritage institutions, as well as the plundering of archaeological sites with the aim to provide financial aid to terrorist organizations is condemned through 23 points.⁴

3 Više o konvenciji v. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2000_04_5_46.html; <https://www.unidroit.org/instruments/cultural-property/1995-convention>.

4 O Rezoluciji 2347 više v. <https://en.unesco.org/news/security-council-adopts-historic-resolution-protection-heritage?language=en>.

5 Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo NN 5/2007.

TOPIC&URL_SECTION=201.html.

3 More about the Convention see https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2000_04_5_46.html; <https://www.unidroit.org/instruments/cultural-property/1995-convention>.

4 More about the Resolution 2347 see <https://en.unesco.org/news/security-council-adopts-historic-resolution-protection-heritage?language=en>.

Namjera je Konvencije očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine te promicanje kulturne raznolikosti, jačanje europskog zajedništva i duha demokracije.

- Očuvanje kulturne baštine i njezino održivo korištenje namijenjeni su ljudskom razvoju i kvaliteti života (NN 5/2007).

Europska Konvencija o zaštiti arheološke baštine (revidirana), potpisana u Valetti 16. siječnja 1992. godine.⁶

Europskom konvencijom o zaštiti arheološke baštine naglašava se stručna i metodološka obrada arheološke baštine, kao i provođenje arheoloških istraživanja te sprečavanje protuzakonita iskopavanja i premještanja arheološke baštine.

- Zaštita arheološke baštine kao izvora europskoga kolektivnog sjećanja i predmeta povijesnog i znanstvenog proučavanja.
- Sprečavanje svakog protuzakonitog iskopavanja ili premještanja dijelova arheološke baštine (NN 4/2004).

Direktiva 2014/60/EU⁷ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice i izmjena Uredbe (EU) br. 1024/2012.

Novom se Direktivom detaljnije objašnjavaju načini povratka predmeta i uloga nacionalnog zakonodavstva. Navedena Direktiva tumači već prije navedene Konvencije iz 1970. i 1995. godine te uvodi pojačanu suradnju preko Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta za Europsku uniju (skraćeno IMI) (EUR LEX 2014).

Mišljenje Europskog odbora regija – Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi od 12. lipnja 2015. godine.

Mišljenjem se naglašava očuvanje i zaštita kulturne baštine kao izvora lokalnog, regionalnog, nacionalnog i europskog identiteta. Ukazuje se na uništavanje kulturne baštine i nedopušteno trgovinu kulturnim predmetima te nedopušteno iskopavanje. Problem mora biti rješavan i riješen na zajedničkoj europskoj i međunarodnoj razini. Ovakve mjere podrazumijevaju sinergiju svih država, ne samo članica Europske Unije nego i država kandidatkinja i trećih zemalja (EUR LEX 2015).

⁶ Zakon o potvrđivanju Europske konvencije o zaštiti arheološke baštine (revidirane) iz 1992. godine, NN 4/2004.

⁷ Više o Direktivi 2014/60/EU v. Eur Lex. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0060&rid=2>.

Apart from UNESCO conventions and resolutions, the European Union has adopted a series of legal instruments concerning the protection of cultural goods and their return, and the value of cultural heritage.

Council of Europe Framework Convention on the Value of Cultural Heritage for Society, signed in Farou on October 27, 2005⁵

The purpose of the Convention is preservation and sustainable use of cultural heritage, and to promote cultural diversity, to strengthen European communion and the spirit of democracy.

- Preservation of cultural heritage and its sustainable use are intended for human development and quality of life (NN 5/2007).

European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage (Revised), signed in Valletti on January 16, 1992⁶

Expert and methodological processing of archaeological heritage, as well as the conduction of archaeological research and the prevention of illegal excavation and relocation of archaeological heritage, is emphasised by the European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage.

- Protection of archaeological heritage as a source of European collective memory and an object of historical and scientific study.
- Prevention of any unauthorized excavation or transfer of parts of archaeological heritage (NN 4/2004).

Directive 2014/60 / EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the recovery of cultural objects unlawfully taken from the territory of a Member State and amending Regulation (EU) No. 1024/2012.

The ways by which cultural objects can be returned and the role of national legislation is explained in more detail by this new Directive. The Directive interprets aforementioned Conventions from 1970 and 1995 and instates enhanced cooperation through the European Union's Internal Market Information System (abbreviated IMI) (EUR LEX 2014).

⁵ Act on the ratification of the Council of Europe Framework Convention on the value of cultural heritage for society NN 5/2007.

⁶ Act on Confirmation of the European Convention on the Protection of Archaeological Heritage (Revised) from 1992, NN 4/2004.

⁷ More about the Directive 2014/60/EU see Euro Lex. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0060&rid=2>.

PROPISE REPUBLIKE HRVATSKE

Republika Hrvatska ratificirala je sve prethodne konvencije u jeku ratnih zbivanja 1990-ih godina zbog uništavanja i otuđenja kulturnih dobara s njezina teritorija. Kada se govori o važećim propisima koji sadržavaju zaštitu kulturne baštine i njezin izvoz, uvoz ili prijenos vlasništva te počinjenje krađe ili uništavanje, to su:

- Zakon o zaštiti kulturne baštine (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Ispravak, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 i 44/17).
- Pravilnik o uvjetima za davanje dozvole radi izvoza i iznošenja kulturnih dobara iz Republike Hrvatske (NN 75/13).
- Zakon o muzejima (NN 110/15).
- Zakon o arhivskom gradivu i arhivima (NN 105/97, NN 64/00, NN 65/09, NN 125/11-Kazneni zakon, NN 46/17).
- Zakon o knjižnicama (NN 105/97, NN 5/98, NN 104/00, NN 69/09)
- Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17) članak 229, 319 i 320.

Opinion of the European Committee of the Regions – Towards a integrated approach to cultural heritage in Europe from 12 June 2015.

The Opinion emphasizes the preservation and protection of cultural heritage as a source of local, regional, national and European identity. It points at the destruction of cultural heritage, the illicit trade of the cultural objects, and at the unauthorized excavation. The problem has to be solved and resolved at a common European and international level. Such measures imply the synergy of all countries, not just the EU member states, but also the candidate states and third countries (EUR LEX 2015).

REGULATIONS OF THE REPUBLIC OF CROATIA

The Republic of Croatia has ratified all the previous conventions in the wake of the 1990s war due to the destruction and alienation of cultural goods from its territory. Valid regulations that contain the protection of cultural heritage and its export, import or transfer of property, and theft or destruction are:

- The Law on the Protection and Preservation on Cultural Objects (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Correction,
- NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 and 44/17).
- Regulation on Conditions for Issuing Licences for the Export and Bringing Out of Cultural Goods from the Republic of Croatia (NN 75/13).
- Museums Law (NN 110/15).
- Archives and Archive Institutions Law (NN (NN 105/97, NN 64/00, NN 65/09, NN 125/11-Criminal Law, NN 46/17).
- Library Law (NN 105/97, NN 5/98, NN 104/00, NN 69/09).
- Criminal Law (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17) Article 229, 319 and 320.

ČUVAJ BAŠTINU, NE TRGUJ NEZAKONITO KULTURNIM DOBRIMA / PROTECT THE HERITAGE, DO NOT TRADE ILLEGALLY WITH CULTURAL GOODS

„Čovjek bez svoje prošlosti nema
ni svoju budućnost“

UNESCO-ove preporuke za preventivno djelovanje:

1. Ažuriranje popisa i kategorija kulturnih dobara.
2. Poticanje inventarizacije predmeta.
3. Osnaživanje i uključivanje nacionalnog zakonodavstva koje se bavi zaštitom svih oblika kulturne baštine, a trenutno su na snazi i nalaze se u UNESCO-ovoj bazi propisa.
4. Pružanje specijalizirane obuke policijskim i carinskim službama kroz edukaciju o Interpolovoj bazi podataka te uspostavljanje mreže suradnje na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini među navedenim službama.
5. Stvaranje specijaliziranih jedinica za zaštitu kulturne baštine unutar relevantnih subjekata.
6. Zaštita i osiguranje arheoloških nalazišta.
7. Poticanje suradnje i uspostavljanje komunikacije s trgovcima kulturnih dobara; njihova edukacija i redovito upućivanje na UNESCO-ovu bazu pravnih propisa, kao i bazu podataka ukradenih djela, sa zauzimanjem jasnog stava protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima pridržavajući se UNESCO-ova međunarodnog etičkog kodeksa za trgovce kulturnim dobrima.
8. Poduzimanje redovite obrazovne kampanje usmjerenе širokoj javnosti da potiče i razvija poštivanje kulturne baštine te podizanje svijesti o zakonima i pitanjima koja se odnose na nedopuštenu trgovinu.
9. Praćenje internetske prodaje kulturnih dobara.
10. Osiguravanje široke primjene protuprovalnih i drugih sigurnosnih mjera. (UNESCO 2006: 14)

“A man without his past
does not have his future“

UNESCO recommendations for preventive actions:

1. Updating lists and categories of cultural goods.
2. Incite inventory itemisation.
3. Strengthening and inclusion of national legislation dealing with the protection of all forms of cultural heritage, which are currently in force and are in the UNESCO legal database.
4. Provide specialized training to police and customs services through education on Interpol's database and establishing a network of co-operation at the regional, national and international level among the mentioned services.
5. Creation of specialized units for the protection of cultural heritage within relevant subjects.
6. Protection and safeguarding of archaeological sites.
7. Encouraging cooperation and establishing communication with cultural goods traders; their education and regular referral to the UNESCO legal base and the database of stolen acts, with a clear attitude against the illicit trade of cultural goods, adhering to UNESCO's International Code of Ethics for Cultural Goods Traders.
8. Carry out regular educational campaigns aimed at the general public to encourage and develop respect for cultural heritage and raise awareness of laws and issues regarding the illicit trade.
9. Monitoring internet sales of cultural goods.
10. Ensure wide application of anti-theft and other security measures. (UNESCO 2006: 14)

PITANJE KRIMINALITETA / THE QUESTION OF CRIMINALITY

Prema izjavi policijskog službenika Službe organiziranog kriminaliteta, Uprave kriminalističke policije Maria Čepina, u strukturi kriminaliteta vezana uz umjetnine, čiji je godišnji prosjek 60-ak različitih kaznenih djela (krađe, teške krađe, oštećenje, uništenje i nedopušteni izvoz spomenika kulture, krijumčarenja, krivotvorenja itd.), velik se postotak odnosi na kaznena djela krađa u kojima su najčešće otuđivani predmeti: umjetničke slike (80%), zatim razni predmeti iz sakralnih objekata (kaleži, raspela, kipovi, ornameenti s oltara itd.), skulpture, stare knjige, rukopisi, arhivski dokumenti, staro oružje, stari novac, stari nakit, antikvitetni namještaj, arheološki predmeti, amfore i fragmenti kamene plastike.

Najveći broj umjetničkih slika ukraden je iz privatnih stanova i obiteljskih kuća (oko 80%). Vrijedne umjetnine i predmeti kulturne baštine sakralnog karaktera kradu se iz sakralnih objekata, koji se obično nalaze na osami ili su slabo čuvani i bez elementarne zaštite od provale i krađe, s često neregistriranim ili slabo dokumentiranim inventarima. U posljednje vrijeme, kako je naveo, sve su učestalije provale i krađe inventara i novca u relativno dobro osiguranim sakralnim objektima u većim gradovima.

Broj krađa iz muzeja, galerija i restauratorskih radionica uvelike je manji, međutim vrijednost otuđenih predmeta iz ovih objekata, u kojima su smješteni spomenici kulture najviše kategorije, izuzetno je velika. Zabilježen je i manji broj krađa iz knjižnica, arhiva, privremenih izložbenih prostora te devastacija i krađa s arheoloških i hidro arheoloških lokaliteta.

Punopravnim članstvom u Europskoj Uniji omogućena je lakša komunikacija unutar nezakonitog tržišta umjetnina te je višestruko uvećana mogućnost pribavljanja specijaliziranih alata, tehnologije i strojeva te plasiranja otuđenih ili utajenih kulturnih dobara.

Republika Hrvatska od 1993. godine, od kada je Interpolova članica, koristi komunikacijske kanale te međunarodne organizacije u traganju za ukradenim umjetninama, a od uspostavljanja Interpolove baze ukradenih umjetnina koristi i tu bazu kako bi objavila traganja za najvrednijim otuđenim umjetninama. Navedenoj bazi podataka pristup imaju policije svih 190 država Interpolovih članica, a od 2009. godine u velikom broju država članica pristup imaju i ministarstva zadužena za kulturu te specijalizirane institucije. U ovom tre-

According to Mario Čepin, the police officer of the Organized Crime Department, of the Criminal Police Directorate, in the structure of crime related to works of art, whose annual average is around 60 various crimes (theft, grand larceny, damages, destruction and illegal export of cultural monuments, smuggling, counterfeiting etc.), a large percentage relates to the thefts where the most commonly stolen items were: paintings (80%), various items from sacral objects (chalices, crucifixes, statues, altar ornaments etc.), sculptures, old books, manuscripts, archive documents, antique weapons, antique coins, antique jewellery, antique furniture, archaeological objects, amphorae and fragments of stone plastic.

The largest number of paintings was stolen from private apartments and family houses (around 80%). Valuable artwork and cultural heritage objects of sacral nature are stolen from sacral buildings, which are usually isolated or are poorly guarded and without basic protection from burglaries and theft, with often unregistered or poorly documented inventories. Lately, as he noted, more and more inventory and money thefts, in relatively well-secured sacral buildings in larger cities, have become increasingly frequent.

The number of thefts from museums, galleries and restoration workshops is much smaller, however, the value of stolen objects from these buildings, where the highest category cultural monuments are located, is exceptionally large. There was also a small number of thefts from libraries, archives, temporary exhibitions, and devastation and thefts from archaeological and hydro-archaeological sites.

Full membership in the European Union has facilitated easier communication within the illicit art market and has multiplied the ability to acquire specialized tools, technology and machines and sell alienated or stolen cultural goods.

Since the time it became Interpol member, in 1993, the Republic of Croatia has been using communications channels and international organizations in search of stolen artwork, and it is been using Interpol's stolen art database since its inception to search for the most valuable stolen art. Police force from all of the 190 Interpol member states have access to this database, and since 2009, in many member states, ministries in charge of culture, and specialized institutions also have access to it. There are about 63 000 active art searches in the database at this time, out of which 475 were filed at the

nutku u toj bazi podataka postoji ukupno oko 63 000 aktivnih objava potraga za umjetninama, od čega 475 raspisanih na zahtjev Republike Hrvatske. Uz tu bazu podataka MUP RH na svojim je web-stranicama također objavio određen broj potraga za otuđenim umjetninama.

Kao punopravna članica Europske Unije, Republika Hrvatska baštinik je europske kulture, europskog civilizacijskog nasljeđa, te je kao takva obvezna osigurati zaštitu i kontinuitet opstojnosti arheološkog, sakralnog i kulturnog nasljeđa, kako onoga proistekloga iz vlastitoga nasljeđa tako i onoga baštinjena tisućljetnim kontinuiranim životom i stvaralaštvom na ozemlju današnje Republike Hrvatske.

Cilj je među ostalim i stvaranja delikatne ravnoteže između zaštite, razvoja i nadogradnje kulturne baštine te neometanog djelovanja kulture i kulturnog stvaralaštva kroz osiguranje provedbe zakonskih normi i ustavnih vrijednosti. Na temelju njih društvo će se iznutra i izvana doživljavati kao uređeno, slobodno, sigurno, zaštićeno i zbrinuto od onih oblika kaznenih djela koji predstavljaju napad na integritet nacionalnih vrijednosti, opstojnost kulturnih dobara i neometano umjetničko stvaralaštvo kroz održavanje i unapređivanje stanja javne i nacionalne sigurnosti na najvišoj mogućoj razini.

Vodeći računa o posebnostima hrvatske kulturne i tradičijske baštine, opisane sustave zaštite, koji su, uzimajući u obzir kriminološke aspekte ugroze promatranih dobara, u metodološkom i bazičnom konceptujskom ustroju adekvatni sadašnjim potrebama Republike Hrvatske, potrebno je prilagoditi suvremenoj fenomenologiji kriminaliteta. Unutar Strategije Vlade RH potrebno je povezati heterogene sustave (Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture, Ministarstvo financija, Državno odvjetništvo) u učinkovit i komplementaran nacionalni sustav.

Zaokruživanjem dijelova promatranih sustava u nove, prilagodljive, modularne i visoko obučene timove ispunili bi se osnovni preduvjeti učinkovitih suzbijanja pojavnih oblika kaznenih djela u kojima su objekti napada umjetnička djela i kulturna dobra.

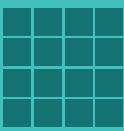
request of the Republic of Croatia. In addition to this database, the Ministry of the Interior has also published a number of searches for stolen art on its website.

As a full-fledged member of the European Union, the Republic of Croatia is the heir of European culture, a European civilization heritage, and as such it has an obligation to ensure the protection and continuity of the survival of archaeological, sacral and cultural heritage, be it the one that derives from its own heritage, and as well the one that is inherited by its millennial continual life and creativity at today's Republic of Croatia.

The aim is, among others, to create a delicate balance between the protection, development and upgrading of cultural heritage and the undisturbed activity of culture and cultural creativity through ensuring the implementation of legal norms and constitutional values. Based on them, society will be externally and internally viewed as regulated, free, safe, protected and disposed of the forms of criminal activities that represent an attack on the integrity of national values, the survival of cultural goods and unobstructed artistic creativity through the maintenance and improvement of the state of public and national security at the highest possible level.

Taking into account the specificities of Croatian cultural and traditional heritage, the described protection systems, which, taking into account the criminological aspects of the threat of the observed goods, in the methodological and basic conceptual arrangement adequate to the present needs of the Republic of Croatia, needed to adapt to the contemporary phenomenology of criminality and within the Government Strategy Linking heterogeneous systems (Ministry of the Interior, Ministry of Culture, Ministry of Finance, State Attorney) into an effective and complementary national system.

Connecting the parts of observed systems into new, adaptable, modular and highly trained teams would fulfil the basic prerequisites for effectively suppressing the appearing forms of criminal offenses where the attacked objects are works of art and cultural goods.

SUDBINA UMJETNINA OTUĐENIH IZ PALAČE ODESCALCHI U ILOKU / FATE OF THE ARTWORKS STOLEN FROM ODESCALCHI PALACE IN ILOK

Za razumijevanje sudsbine umjetnina u palači Odescalchi važno je znati njihovo podrijetlo i povijest. Umjetnina su godinama sakupljane i izlagane u palači tijekom vladavine obitelji Odescalchi, osobito nakon 1834. godine kada knez Odescalchi šalje u Ilok djela iz Rima i Beča (Sršan 2001: 75). Najvredniji zapis o kulturnom bogatstvu i malom privatnom muzeju, arhivu i knjižnici koji se nalazio u palači u Iloku jest zapis Emila Lazowskog s početka 20. stoljeća. Laszowski je u popisu djela po prostorijama palače na trima etažama navelo niz obiteljskih portreta, mramornih skulptura te relikvije pape Innocenta XI. Odescalchia, a uz to spominje i iznimno bogatu knjižnicu s rijetkim knjigama, kao i arhivu te kineski porculan (Batorović 1992: 106–108). Treba napomenuti kako su gotovo sve umjetnina te knjižnična građa u prosincu 1944. godine odneseni u Beograd, a preostali dio inventara palače, uglavnom namještaja, odnijele su privatne osobe sa širem gradskog područja. Komisija za sakupljanje i čuvanje kulturnih spomenika i starina pri Ministarstvu prosvijete Narodne Republike Hrvatske (KOMZA) i njezin Zemaljski sabirni centar u Osijeku zatekli su nakon dolaska u Ilok 1947. godine u palači samo dvije reljefne biste, dva reljefa i dvije stropne slike. Tako je iz Iloka KOMZA preuzeila svega šest predmeta (Najcer Sabljak 2015: 96). Nakon osnivanja Muzeja grada Iloka 1952. godine tadašnji ravnatelj prof. Josip Meštrović tragao je za njima te je 1957. godine uspio djelomično povratiti dio umjetnina i predmeta iz Narodnog muzeja u Beogradu i Vojvođanskog muzeja iz Novog Sada (MGI 1957; MGI 1957a).⁸ Danas se može zaključiti kako je od ukupno 62 slike samo nekolicina njih uistinu nekoć bila izložena u palači u Iloku, dok su preostala djela predstavljala višak fonda Narodnog muzeja u Beogradu.⁹

U Muzej je tada pristiglo i djelo Pierrea Augusta Renoira *Cvijeće u vazi*. Ovo djelo, kao i druga dva djela N. Bo(n,u) carth, *Vojnici u krčmi se kockaju – kockari* te Heinrich Strupmayer, *Žena s bijelim velom* (Žena iz obitelji Odescalchi) – iznova su otuđena iz muzejskih prostorija (nakon što su poslije 1957. godine bila smještena u Muzeju grada Iloka) 25.

8 Muzej grada Iloka, Pismohrana, DOK – 525, od 7. rujna 1957. godine; DOK – 526, 7. listopada 1957., Zapisnici o primopredaji predmeta iz Narodnog muzeja u Beogradu i Vojvodanskog muzeja iz Novog Sada.

9 Tako tvrdi i bivši kustos te v.d. ravnatelja Muzeja grada Iloka Mato Batorović. Batorović, M. 1992, Muzejske zbirke obitelji Odescalchi u Iloku, in: *Informatica museologica*, 1–4, str.108. Naime na temelju revizije muzejske grada Galerijskog odjela koja se provodila tijekom 2017. godine te na temelju istraživanja u navedenom projektu uistinu se može doći do takva zaključka jer neke umjetnine koje su donesene iz Beograda i Novog Sada nisu povezane s palačom i obitelji Odescalchi.

To understand the fate of the artwork at Odescalchi Palace it is important to know their origin and history. The art was collected for years and exhibited in the palace during the Odescalchi family rule, especially after 1834 when artwork from Rome and Vienna was sent to Ilok by count Odescalchi (Sršan 2001: 75). The most valuable record of cultural wealth and of the small private museum, archive and library located at the palace in Ilok is the record of Emil Lazowski from the beginning of the 20th century. Lazowski listed a series of family portraits, marble sculptures, and pope Innocent XI Odescalchi relics in the palace on three stories, and in addition to this, he also mentioned a great library filled with rare books, as well as archives and Chinese porcelain (Batorović 1992: 106-108). It is worth noting that almost all works of art and books in library were taken to Belgrade in December 1944, and the rest of the palace inventory, mainly furniture, was taken by private persons from the wider city area. The Commission for Collecting and Preserving Cultural Monuments and Antiquities at the Ministry of Education of the People's Republic of Croatia (KOMZA) and its National Collection Centre in Osijek found, after arriving in Ilok in 1947, only two busts, two relief and two ceiling paintings. Thus KOMZA took over only six items from Ilok (Najcer Sabljak 2015: 96). After the founding of the Ilok Town Museum, in 1952, the director at that time Prof Josip Meštrović was looking for them and in 1957 he managed to partially recover part of the artworks and objects from the National Museum of Serbia in Belgrade and the Museum of Vojvodina in Novi Sad (MGI 1957, MGI 1957a).⁸ It can be concluded today that, out of total of 62 paintings, only few of them were once exhibited in Ilok palace, while the remaining works represented the surplus fund of the National Museum of Serbia in Belgrade.⁹

The Museum also received the work of Pierre Auguste Renoir *Flowers in a Vase*. This work, as well as the other two works N. Bo (n, u) carth, *Soldiers gambling in an inn- gamblers* and Heinrich Strupmayer, *Woman with a White Veil* (woman

8 Ilok Town Museum, archives, DOK – 525, from 7 September 1957; DOK – 526, 7 October 1957., Records on handover of items from the National Museum in Belgrade and the Vojvodina Museum from Novi Sad.

9 The former curator and the director of the Ilok Town Museum Mato Batorović claims the same. Batorović, M. 1992, *Museum Collection of the Odescalchi Family in Ilok*, in: *Informatica museologica*, 1–4, p. 108. Namely, on the basis of the review of the museum material of the Gallery Department carried out during 2017, and based on the research in the aforementioned project such conclusion can be reached because some works of art that were not brought from Belgrade and Novi Sad are not related to the palace and the Odescalchi family.

studenog 1988. godine. Krađa je bila prijavljena Stanici milicije u Iloku 1. prosinca 1988. godine. Procjenu umjetnina izvršio je tadašnji ravnatelj Muzejskog dokumentacijskog centra prof.dr.sc. Antun Bauer, a vrijednost djela prema tadašnjem tržištu umjetnina iznosila je 340 000 dolara (MGI 1988). Treba napomenuti kako se vrijednost bilo koje vrste umjetnina različito definira te ovisi prije svega o stanju i potražnji na samom tržištu. Iločke umjetnine koje su otuđene bile su velikim dijelom u vlasništvu obitelji Odescalchi, dok su manjim dijelom bile dio donacija i otkupa od uglednih iločkih obitelji, autora samih djela ili dio otkupa muzeja. Raspravljaljući o Renoirovu djelu *Cvijeće u vazi* iz galerijske zbirke Muzeja, a s obzirom na to da je danas objavljen njegov cjeloviti opus, navedeni rad ostaje nepoznato odnosno neobrađeno djelo te zbog toga njegova cijena na nezakonitom tržištu umjetnina može biti i višestruko veća.¹⁰ Isto je i s drugim dvama djelima koja su tada otuđena, a do danas nisu pronađena.

Treba naglasiti kako je tijekom Domovinskog rata te sve do dovršetka mirne reintegracije Hrvatskoga Podunavlja 1998. godine cjelokupni muzejski fond ostao u Iloku. Naime predstavnici Promatračke misije Europske zajednice već su u okupiranome Iloku u listopadu 1991. godine prerano napustili pregovore o predaji grada Iloka okupatoru te konvoj s deset sanduka najvrednijih eksponata iz Muzeja, kao i inventarne knjige nisu uspjeli napustiti grad. Progonstvom Iločana 17. listopada 1991. godine Muzej pravno nastavlja djelovati izvan svoje matične adrese u Muzejskom dokumentacijskom centru u Zagrebu, potporom Ministarstva kulture RH, a nastavio je djelovati i pod okupacijskom vlašću sa smanjenim brojem djelatnika (Šulc 1993: 58). Kampanju za zaštitu umjetnina, ne samo iločkog muzeja nego i drugih ustanova na okupiranom području, pokrenuli su tada i Parlamentarna skupština Evropskog vijeća te nevladine organizacije (ICOM, ICOMOS i dr.), napose Europa Nostra, oštro u Preporuci osuđujući „namjerno i sistematsko razaranje kulturnog naslijeđa u Hrvatskoj od strane JNA, što je u direktnoj suprotnosti s Konvencijom o zaštiti kulturne baštine u slučaju oružanog sukoba (Haag, 1954.), Evropskom konvencijom o kulturi (Pariz, 1954.) i Konvencijom o svjetskoj baštini (Pariz, 1972.), ratificiranih i na razini bivše Jugoslavije 1956., 1987. i 1975.“ (Šulc 1991: 5).

¹⁰ Ministarstvo unutarnjih poslova 1998. godine izdalo je dokument o zastari jer je cjelokupni vukovarski policijski arhiv uništen tijekom rata te nije bilo moguće provesti postupak. Sam je slučaj prema Kaznenom zakonu iz 1993. (NN 32/93) okarakteriziran kao zastara slučaja. U policijskom arhivu slučaj se vodio pod oznakom KU-1049/88. Slučajnim pretraživanjem Zbirke fotografija naišla sam na jedan prikaz Cvijeća u vazi, a da je riječ o Renoiru, potvrdio je i g. Mato Batorović, tadašnji kustos Muzeja. Kustosica Muzeja grada Iloka u mirovini Ružica Černi opisala je djelo prema sjećanju: Vaza je prozirne boje s prikazom ustajale vode, lišće je bilo smedih nijansi, jesenski motiv, kao i cvijeće. A zatim je 9. ožujka 2018. godine gospodin Branimir Kren poklonio 254 negativna fotografija na kojima se nalazila i fotografija otuđenog Renoira u boljoj rezoluciji, što će zasigurno pomoći u budućem rasvjjetljavanju sudbine ovog djela.

from Odescalchi family) – were again stolen from museum premises (after 1957 when they were placed in the Ilok Town Museum) on November 25, 1988. The theft was reported to the Police station in Ilok on December 1, 1988. Artwork assessment was done by the then director of the Museum Documentation Centre, Prof Antun Bauer, PhD and the value of the works was \$ 340 000 (MGI 1988). It should be noted that the value of any type of art is defined differently and depends primarily on the state and demand in the market itself. Works of art from Ilok were largely owned by the Odescalchi family, while small part of it were part of the donations and bought from Ilok's prominent families, authors of works themselves or part of the museum's buyout. Discussing Renoir's *Flowers in a Vase*, and given that his complete opus was published today, this work remains unknown, and therefore its price on the illegal artwork market can be several times higher than estimated.¹⁰ It is the same with the other two works that were stolen, which still have not been found.

It should be noted that during the Homeland War, and until the completion of the peaceful reintegration of the Croatian Danube Region, the entire museum fund remained in Ilok. The representatives of the European Community Monitoring Mission abandoned negotiations in Ilok in October 1991 too early so the convoy with ten chests of the most valuable exhibits from the Museum, as well as inventory books did not manage to leave the city. With the exile of the locals from Ilok on October 17, 1991, the Museum continues to operate outside its home address at the Museum Documentation Center in Zagreb with the support of the Ministry of Culture of the Republic of Croatia and continues to operate under occupation rule with a reduced number of employees (Šulc 1993: 58). The campaign for art protection, not just of the Ilok museum, but also of the other institutions in the occupied area, was initiated by the Parliamentary Assembly of the European Council and the non-governmental organizations (ICOM, ICOMOS etc.), especially Europa Nostra, which condemned “deliberate and systematic destruction of cultural heritage in Croatia by the JNA which is in the direct conflict with the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict (Hague 1954), the European Convention on Culture (Paris, 1954) and the World Heritage Convention (Paris, 1972), and the United

¹⁰ The 1998 Ministry of the Interior issued a statute of limitation document because the entire Vukovar police archive was destroyed during the war and it was not possible to conduct the proceedings. The case under the 1993 Criminal Law (NN 32/93) was characterized as a statute of limitation. The case was under the designation KU-1049/88 in the police archives. By random search of the Collection of Photos, I came across a depiction of Flowers in the vase, and Mr. Mato Batorović, then curator of the Museum, confirmed that it is Renoir. Retired curator of Ilok Town Museum Ružica Černi described the work by remembrance: Vase is a clear colour with stale water, brown shades, autumn motifs and flowers. Then on March 9, 2018, Mr. Branimir Kren handed over 254 negatives of photographs containing the photograph of the stolen Renoir in a better resolution, which will certainly help in the future.

Otuđivanja iz Muzeja započela su već 23. siječnja 1992. godine kada je nestalo djelo akademske kiparice Mire Sandić *Moj pas*, patinirana terakota, o čijem je otuđenju izvještena i Komanda grada Iloka (okupacijska uprava) (MGI 1992). Iste godine ukradena su još četiri ulja na platnu: Miroslav Acić, *Dunav kod Iloka*, Brane Crlenjak, *Ilokčki motivi II*, Milan Hinić *Bezjakova farma*, Ivan Juroš, *Plaža u Lovci*.¹¹ Iste godine otuđena je i brončana spomen-ploča s kuću Julija Benešića, djelo akademskog kipara Vanje Radauša.

Najvrednija i najvažnija djela muzejske zbirke Galerijskog odjela otuđena su između 9. i 12. svibnja 1997. godine kada je prijavljena krađa 23 umjetnička djela. Prema zapisima v.d.-a ravnatelja Muzeja u progonstvu (1991–2006) Mate Batorovića, koji ga je posjetio 15. svibnja iste godine, tijek krađe bio je sljedeći: „Kako se krađa dogodila još nije potpunoma ustavljeno. Ne zna se kako je počinitelj krađe došao u Muzej grada Iloka. Na stepeništu u polukatu načinjen je betonski zid s metalnim vratima, koja nisu oštećena. U galerijski prostor počinitelj je ušao provalivši manja vrata, a ne glavna koja vode u galeriju iz stepeništa. U galeriji je iz okvira i blind – ramova povadio djela velikih dimenzija: Dva plemića, Uskršnje Lazarovo i još neke, a druge je prenio u prostoriju na prvom katu zapadnog dijela Dvorca, koja je nekada služila kao sala za vjenčanje, a poslije se njome koristilo Ugostiteljsko poduzeće. Kako bi došao do te prostorije počinitelj je obio ulazna vrata etnografskog odjela na prvom katu južnog dijela Dvorca, te u trećoj prostoriji etnografskog postava probio vrata koja su bila zatvorena i prekrivena panoom. Na tom dijelu prostorije je postav ribarstva, a na spomenutom panou slika Marijana Detonija, *Ribar na Vuki*. Sve je to ostalo neoštećeno, što može navesti na pomisao da je počinitelj krađe bio u prostorijama Muzeja (možda se prije negdje sakrio), te kroz taj prolaz izašao izvan muzejskog prostora. U toj prostoriji bivše sale za vjenčanja izvadio je iz okvira i blind-ramova sve slike osim slike na mramoru, Poklon sv. Tri kralja koji je odnio sa okvirom koji je bio bogato ukrašen duborezom i pozlaćen. Prema uviđaju mješovite policije TPF¹² je počinitelj djela iz te prostorije spustio kroz prozor na prostor iza zapadnog dijela Dvorca, gdje mogu dolaziti automobili. Sva 23 ukradena djela bez blind-ramova i slike na mramoru mogu se smjestiti u prtljažnik najobičnijeg osobnog vozila. „Blind-ramovi su 15. svibnja, prema Batorovićevu zapisu, zatećeni iza vratnih stepenica, a okviri velikog formata i dalje su bili u galerijskom dijelu postava. Prema njegovim riječima direktor Šuša dao je izjavu novinarima kako se nada da su umjetnine otiše na Zapad te da će tako ostati sačuvane (Batorović 1997).

Nations Convention against Transnational Organized Crime, ratified at the level of the former Yugoslavia in 1956, 1987 and 1975.” (Šulc 1991: 5).

Museum thefts already started on January 23, 1992, when the work of the academic sculptor Mira Sandić *My dog*, patinated terracotta, whose theft was reported to the Ilok city command (occupational administration) (MGI 1992). Four more oil paintings were stolen the same year: Miroslav Acić, *Danube at Ilok*, Brane Crlenjak, *Ilok Motif II*, Milan Hinić *Bezjak's farm*, Ivan Juroš, *Beach in Lovka*.¹¹ Bronze memorial panel from the house of Julije Benešić was stolen the same year, which was the work of the academic sculptor Vanja Radauš.

The most valuable and most important works of the Museum Collection of the Gallery Department were stolen between May 9 and May 12, 1997, when the theft of 23 works of art was reported. According to the records of the former director Mate Batorović of Ilok Town Museum in exile (1991 – 2006), who visited it on May 15 of the same year, the course of the theft went like this: “It is not yet fully established how the theft happened. It is not known how the perpetrator entered the Ilok Town Museum. On the staircase in the mezzanine, a concrete wall with metal doors was made, and they were not damaged. The perpetrator entered the gallery space by breaking through the smaller doors, not the main ones which lead straight into the gallery from the staircase. The perpetrator stole large works of art: Two Nobles, Lazarus' Resurrection and some others, and he carried the rest to the room on the first floor of the western part of the Castle which used to be a wedding hall, and later on it was used by catering company. In order to come to that room, the perpetrator pried the front door of the ethnographic department on the first floor of the southern part of the castle, and broke through the doors which were closed and covered with a pinboard in the third room of the ethnographic post. Exhibition on fishing is located in that part of the room, and Marijan Detonij's picture *Fisherman on the River Vuka* is located on the aforementioned pinboard. Everything else was left undamaged which may suggest that the perpetrator was in the Museum's premises before (perhaps he hid himself before), and he came out of the Museum through that passage. He took out of the frames all the pictures in the former wedding hall except Adoration of the Magi which he took along with the richly decorated, gilded frame. According to the findings of the mixed police TPF¹², the perpetrator lowered down the works through the window of that room onto the space behind the western part of the Castle where cars have access. All 23 stolen works of

¹¹ U prijavi se navodi kako je Radna organizacija selila svoj ured u Muzej grada Iloka i da je Vojna policija zauzela njihove stare prostorije. Nakon odlaska Vojne policije umjetničkih slika više nije bilo (MGI 1992a).

¹² TPF – Prijelazne policijske snage (1. srpnja 1996. – 15. prosinca 1997.).

¹¹ The report states that the Workers' Office has moved its office to the Ilok Museum and that the Military Police occupy their old rooms. Works of art disappeared after the departure of the Military Police (MGI 1992a).

¹² TPF – Transitional Police Forces (July 1, 1996. – December 15, 1997.).

Ministarstvo kulture RH i tadašnji ministar kulture mr.sc. Božo Biškupić o toj krađi obaviješteni su odmah, a u skladu s odgovarajućim međunarodnim konvencijama i procedurama izvijestili su njezinu ekselenciju dr.sc. Vesnu Jurkić-Girardi, voditeljicu Stalne misije RH pri UNESCO-u, tadašnjeg generalnog direktora UNESCO-a Federica Mayora, njegovu ekselenciju generala ambasadora Jacquesa Paula Kleina, prijelaznog upravitelja UNTAEAS-a, predstavnika Prijelazne uprave za istočnu Slavoniju, Baranju i zapadni Srijem, Sourena Seraydariana, ministricu europskih integracija njezinu ekselenciju dr.sc. Ljerku Hodak, generalnog sekretara ICOM-a, Vijeće Europe, Interpolov biro, The Art Loss Register u Londonu, kao i Ministarstvo vanjskih poslova RH te Ministarstvo unutarnjih poslova RH. (MGI 1997; MGI 1997, 1998). U tu svrhu Muzej grada Iloka, Muzejski dokumentacijski centar i Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH pripremili su dokumentaciju iz postojećih izvora, literature i arhivskih podataka te je proslijedili navedenim organizacijama. Cijeli program vodila je do 2011. godine mr.sc. Branka Šulc, tadašnja pomoćnica ministra kulture i sadašnja predsjednica Povjerenstva za povrat kulturnih dobara Republike Hrvatske. UNESCO je o tome odmah obavijestio sve zemlje potpisnice Konvencije o sprečavanju nezakonite trgovine, s fotodokumentacijom i opisima slika. Interpolov Nacionalni odbor objavio je dio dokumentacije na www.mup.hr, a informacija o toj krađi objavljena je i u ICOM Newsu, 1998, br.1.

Tematikom navedenih djela bavila se i dr.sc. Jasmina Najcer Sabljak u monografiji *Likovna baština kneževa Odescalchia: od Lombardije i Rima do Iloka* 2015. godine u kojoj je opisala i navedena 23 djela, kao i moguće atribucije.

Međutim istraživanjem za izložbeni projekt *Ukradena baština* utvrđeno je da su pojedina djela ili drugačije atribuirana, datirana ili im je porijeklo pogrešno evidentirano. Tako djelo *Cvijeće*, koje je Jasmina Najcer Sabljak pripisala Mariu Nuzziu (Mario del Fiori, 17. stoljeće) (v. Najcer Sabljak 2015: 98), ne pripada navedenom autoru, nego je riječ o kopiji nastaloj u 19. stoljeću po uzoru na djelo Rachel Ruysch, nizozemske slikarice iz sedamnaestog stoljeća, čije se originalno djelo čuva u Akademiji likovnih umjetnosti u Beču pod inventarnom oznakom 664 te pod nazivom *Still leben mit Blumen und Früchten*, datirano u 1703. godinu.¹³ Navedene sumnje potvrđio je i MUP u suradnji s austrijskom policijom pri rutinskoj provjeri navedenog djela 2017. godine, a nakon prijave Muzeja grada Iloka. Budući da je iločko djelo puno većih dimenzija od originala, djelo bi se moglo pripisati Josephu Niggu, bečkom slikaru porculana prve polovice 19. stoljeća koji se školovao na navedenoj Akademiji i na osnovi

¹³ Akademiji likovnih umjetnosti u Beču, Rachel Ruysch, *Still leben mit Blumen und Früchten*, 1703. http://www.akademiegalerie.at/de/Sammlung/Bildinformation/?image_name=89&active_image=8&GALLERY_OR

art can be put into a trunk of a common personal vehicle." According to Batorović's record, the frames were found on 15 of May behind the neck stairs, and the large frames were still in the gallery section of the exhibition. Director Šuša said to the press that he hopes that the artwork went west and that in that way they will be preserved (Batorović 1997).

Ministry of Culture of the Republic of Croatia and then Minister of Culture Božo Biškupić MSc, were informed immediately about this theft, and in accordance with the relevant international conventions and procedures, they immediately reported her excellency Vesna Jurkić-Girardi PhD, Head of the Permanent Mission of the Republic of Croatia to UNESCO, then General Director of UNESCO, Federico Mayor, his Excellency ambassador Jacques Paul Klein, UNTAEAS Interim Manager, Transitional Administration Representative for Eastern Slavonia, Baranja and Western Srijem, Mr. Souren Seraydarian, Minister of European Integration her Excellency Ljerka Hodak PhD, Secretary General of ICOM, Council of Europe, Interpol's Bureau, The Art Loss Register in London, as well as the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Croatia and the Ministry of the Interior of the Republic of Croatia. (MGI 1997, MGI 1997, 1998). For that purpose, Ilok Town Museum, Museum Documentation Center and the Cultural Heritage Management Board of the Croatian Ministry of Culture have prepared documentation from existing sources, literature and archive data and forwarded them to the mentioned organizations. The whole program was run by Branka Šulc MSc, until 2011, who was assistant minister of culture and current chairman of the Committee for Return of Cultural Goods of the Republic of Croatia at that time. UNESCO immediately informed all states who signed the Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property with photographic documentation and descriptions of images. Interpol's National Board published some of the documentation at www.mup.hr, and information on that theft was also published in *ICOM News*, 1998, no. 1.

The topic of the mentioned works was also addressed by Jasmina Najcer Sabljak, PhD in the *Likovna baština kneževa Odescalchia: od Lombardije i Rima do Iloka* monography in 2015 in which she described the aforementioned 23 works of art, as well as possible attributions.

However, while researching for the *Stolen heritage* project it has been determined that some of the works are either differently attributed, dated, or their origin is wrongly recorded. Picture titled *Flowers* which Jasmina Najcer Sabljak attributed to Mario Nuzzi (Mario del Fiori, 17th century) (see Najcer Sabljak 2015: 98) does not belong to that author, but it is a copy created in the 19th century based on the work of Rachel

njezinih umjetnina izrađivao umanjene ili uvećane verzije po narudžbi. Između ostalog, često je radio reprodukcije upravo navedene *Mrtve prirode s cvijećem* na porculanu i drugim materijalima, a koju je princ Odescalchi mogao naručiti za dvorac u Iloku. Uostalom, brojna djela iz Rima i Beča prema zapisima vlastelinstva stigla su u dvorac u Iloku 1834. godine i nakon toga (Sršan 2001: 75). No detaljniju i točniju atribuciju nije moguće uspostaviti prije povratka slike.

Osim toga djelo *Philip Carl i Anselmo Casimir, grofovi Eltz*, za koje je utvrđeno da nisu bili dijelom naslijeda obitelji Odescalchi, prethodno je svoje mišljenje dala i Branka Balen tijekom revizije Muzejske građe 1998. godine i pripisala ga Michaelu Millitzu te datirala u 18. stoljeće,¹⁴ dok isto djelo Jasmina Najcer Sabljak pripisuje Jesepu Georgu Melberu, datirajući ga oko 1750. godine (Najcer Sabljak 2015: 97). Također djelo će se moći adekvatnije atribuirati i datirati tek kada se vrati.

Što se tiče djela *Žena s crvenim turbanom*, nepoznatog autora, ono je u navedenoj monografiji datirano u prva dva desetljeća 20. stoljeća (Najcer Sabljak 2015: 106), no u monografiji nije otklonjena mogućnost da je djelo nastalo i nešto prije. Prema drugom mišljenju¹⁵ djelo pripada prvoj polovici 19. stoljeća. Istražujući sličnosti portreta, kao i obiteljsko stablo Odescalchi, prema fizičkom izgledu moguće je da ono prikazuje kćer kancelara Metternicha, princezu Melania, ujedno nećakinju princeze Henriette kontese Zichy-Ferraris (Zichy-Ferraris de Zichet Vásonkeö) udane Odescalchi. Uzimajući u obzir da je dvorac Odescalchi bio ispunjen obiteljskim portretima, kao i prikazima pape i kardinala iz obitelji Odescalchi, malo je moguće da je riječ o prikazu obične djevojke, a ne plemkinje. No točnija atribucija bit će moguća tek nakon povratka umjetnine, a nije isključena ni mogućnost da ovo djelo nikada nije bilo dio zbirke Odescalchi, kao i većina djela koja je donesena iz Narodnog muzeja u Beogradu 1957. godine, a dijelom otuđena u razdoblju od 1991. do 1998. godine.

Ruysch, a seventeenth-century Dutch paintress, whose original work is kept at the Academy of Fine Arts in Vienna under the inventory code 664 and is titled *Still leben mit Blumen und Früchten* dated 1703.¹³ The above mentioned suspicions were confirmed by the Ministry of Interior in cooperation with the Austrian police during the routine check of the mentioned work in 2017, and after the Ilok Town Museum reported it. Since the work of art in Ilok is much larger than the original, the work could be attributed to Joseph Nigg, a Viennese porcelain painter from the first half of the 19th century who studied at the aforementioned Academy and made minor or enlarged versions of her art on commission. He often did the reproductions of the aforementioned *Still Life with Flowers* on porcelain and other materials which Prince Odescalchi could have ordered for the palace in Ilok. After all, numerous works from Rome and Vienna, according to the records, arrived at the palace in Ilok in 1834 and after (Sršan 2001: 75). Unfortunately more detailed and correct attribution can't be established before the painting is returned.

In addition to that, the work *Philip Carl and Anselmo Casimir, Eltz counts or Two Knights Hunting*, which were determined not to be a part of Odescalchi family legacy, Branka Balen gave her opinion during the revision of museum in 1998 and attributed it to Michael Millitz and dated it to 18th century¹⁴, while Jasmina Najcer Sabljak attributes the same work to Joseph Georg Melber, dating it around 1750. (Najcer Sabljak 2015: 97). The work will be able to be dated and attribute more accurately only after its return.

Concerning the work *Woman with a Red Turban*, by unknown author, it has been dated to the first two decades of the 20th century in the aforementioned monography (Najcer Sabljak 2015: 106), but the monography does not rule out the possibility that the work has been painted earlier. According to the second opinion¹⁵ the work belongs to the first half of the 19th century. Exploring the similarities of the portrait, as well as the Odescalchi family tree, according to the physical appearance it is possible that it shows Chancelor Metternich's daughter, princess Melania, who is also a niece of princess Henrietta countess Zichy-Ferraris de Zichet

DER=101,30,9,73,56,7,3,96,89,105,61,100,92,67,90,83,51,75,70,99,72,36,8
5,18,37,14,35,66,12,104,52,49,91,42,34,58,47,57,107,81,4,95,26,2,87,5,23,2
8,25,97,88,29,54,27,45,38,63,79,46,41,62,59,10,82,93,74,22,76,15,55,17,103
,20,84,106,16,102,33,43,31,50,86,13,11,32,53,6,40,48,94,8,19,68,39,98,1,78,
24,64,71,69,21,44,60,77,80,65&opener=http://www.akademiegalerie.at/de/Sammlung/Virtuelle%20Galerie/&mode=28&ART_Name=0&ARTIST_Name=&GENRE_Name=&final=

14 Branka Balen navedenu je atribuciju zapisala na inventarnu karticu predmeta i potpisala s datumom 25. lipnja 1998. godina.

15 Na zamolbu upućenu voditelju Galerijskog odjela Muzeja za umjetnost i obrt iz Zagreba Miroslavu Gašparoviću o vremenu nastanka djela, dobila sam odgovor kako je djelo iz prve polovice 19. stoljeća. Ovom se prigodom gospodinu Gašparoviću zahvaljujem.

13 Academy of Fine Arts in Vienna, Rachel Ruysch, Still leben mit Blumen und Früchten, 1703. http://www.akademiegalerie.at/de/Sammlung/Bildinformation/?image_name=89&active_image=8&GALLERY_ORDER=101,30,9,73,56,7,3,96,89,105,61,100,92,67,90,83,51,75,70,99,72,36,85,18,37,14,35,66,12,104,52,49,91,42,34,58,47,57,107,81,4,95,26,2,87,5,23,28,25,97,88,29,54,27,45,38,63,79,46,41,62,59,10,82,93,74,22,76,15,55,17,103,20,84,106,16,102,33,43,31,50,86,13,11,32,53,6,40,48,94,8,19,68,39,98,1,78,24,64,71,69,21,44,60,77,80,65&opener=http://www.akademiegalerie.at/de/Sammlung/Virtuelle%20Galerie/&mode=28&ART_Name=0&ARTIST_Name=&GENRE_Name=&final=

14 Branka Balen wrote this attribution to the inventory card of the subject and signed it on June 25, 1998.

15 At the request addressed to the head of the Gallery's Department of Museum Art and Crafts from Zagreb Miroslav Gašparović about the time when the work was created, I received an answer that it is from first part of 19th century. I would like to use this opportunity to thank Mr. Gašparović.

Također u muzejskoj pismohrani nalazi se i dokument pod nazivom „Poklon iločkom muzeju“ od 21. kolovoza 1972. godine u kojem se navodi kako je djelo *Uskrsnuće Lazaro*vo iz 17. stoljeća poklon Vere Horvatović (MGI 1972). Vera Horvatović potječe iz ugledne iločke obitelji, a iste godine osim poklona slike i dijela obiteljske knjižnice, dio obiteljske ostavštine i prodaje Muzeju, što uključuje obiteljski namještaj koji se danas dijelom nalazi u stalnom postavu Muzeja grada Iloka, a dijelom je smješten u muzejskoj čuvaonici. Navedeno djelo u monografiji se navodi kao ostavština obitelji Odescalchi, a što ovaj dokument kao i njegova objava u *Glasniku slavonskih muzeja* br. 19 od listopada 1972. opovrgava (Batorović 1972: 10). U istom se dokumentu navodi da je to djelo rad grupe Etatis iz Dresdена, dok se u monografiji navodi kao djelo *neutvrđenog slikara* (Najcer Sabljak 2015: 100).

Budući da djela nemaju tržišnu, nego aukcijsku vrijednost, procjena ukradenih djela iz 1997. godine dana je s obzirom na stanje umjetnina te iskazana u njemačkim markama, a danas bi vrijedila 424 500 eura.

Nakon završetka procesa mirne reintegracije Hrvatskog Podunavlja 15. siječnja 1998. godine na inicijativu i prijedlog Muzejskog dokumentacijskog centra pripremljena je revizija muzejskog fundusa Muzeja grada Iloka i osnovana Komisija za reviziju muzejske građe. Ministarstvo kulture RH osnovalo je i financiralo rad Komisije u okviru projekta Popisa ratne štete na muzejskoj građi. Revizija je obavljana u razdoblju od 10. ožujka do 1. travnja 1998. godine, pri čemu je utvrđeno da je iz muzejske čuvaonice u razdoblju od 1991. godine, kada su umjetnine u nju deponirane, do početka revizije otuđena još 23 djela, od čega devet djela pripada ostavštini Odescalchi, odnosno donesena su iz Narodnog muzeja iz Beograda i Vojvođanskog muzeja 1957. godine. Preostala djela pokloni su samih autora ili pojedinaca Muzeju. Sudbina umjetnina i danas je nepoznata. Traganje za umjetninama iz Iloka nastavljeno je u suradnji s Ravnateljstvom policije Ministarstva unutarnjih poslova te stručnim službama Ministarstva kulture RH i Muzejskog dokumentacijskog centra.

Vásonkeö) married Odescalchi. Considering that the Odescalchi Palace was filled with family portraits, as well as the depictions of the Pope and the cardinals of the Odescalchi family, there is only a slight probability that this is the depiction of a common girl, not of a noble. But more accurate attribution will only be possible after the return of the art, and it is not excluded that this work has never been part of the Odescalchi collection as well as most of the work that was brought from National Museum of Serbia in Belgrade in 1957, and partially stolen in the period between 1991 and 1998.

There is a document titled “Gift to the Ilok Museum” dating 21 of August 1972 in museum archives which states that the work *Lazarus’ Resurrection* from 17th century is a gift by Vera Horvatović (MGI 1972). Vera Horvatović comes from eminent Ilok family, and in the same year, besides by gifting the painting and part of the family library, she sold a part of her family legacy to the Museum which included family furniture which one part is now in the permanent exhibition of the Ilok Town Museum, and the other part is located in the Museum storeroom. The mentioned work is referred in the monography as an Odescalchi family legacy and this document, as well as its publication in the *Slavonian Museums Gazette* no. 19 of October 1972, denies it (Batorović 1972: 10). The same document states that this is the work of the Etatis group from Dresden, while the monography states it is a work of *unknown author* (Najcer Sabljak 2015: 100).

Since the works have no market, but auction value, the estimate of stolen works from 1997, considering the state of the works, and expressed in Deutsch marks, the value would be EUR 424 500.

After the end of the process of peaceful reintegration of the Croatian Danube Region on January 15, 1998, at the initiative and proposal of the Museum Documentation Center, a revision of the Ilok Town Museum archive was prepared and Committee for the Audit of Museum Material was established. The Ministry of Culture has established and funded the Commission's work in the frame of War Damages to the Museum Material Census project. The revision was carried out in the period from March 10 to April 1, 1998, where it was found that from the museum storeroom in the period from 1991, when the artworks were deposited, 23 other works were removed, until the beginning of the audit, and nine of which belong to the Odescalchi heritage, i.e. they were taken from the National Museum of Serbia in Belgrade and from Museum of Vojvodina in Novi Sad in 1957. The remaining artworks are gifts of the authors themselves or individuals to the museum. The fate of the artworks is still unknown and the search continues in cooperation with the Ministry of Interior's Police Directorate and Ministry of Culture's Ministry of Culture and the Museum Documentation Center expert services.

KATALOG

/ CATALOGUE

DJELA OTUĐENA 1988. GODINE / ART WORKS STOLEN IN 1988

1. Pierre Auguste Renoir, Cvijeće u vazi • 1841–1919., akvarel na papiru, 64 x 50 cm, Inv. br. S-22 / 1. Pierre Auguste Renoir, Flowers in a Vase • 1841–1919., oil on canvas, 64 x 50 cm, Inv. no. S-22

3. Heinrich Strupmayer, Žena sa bijelim velom • 18/19. stoljeće, ulje na platnu, 40 x 50 cm, Inv. br. S-13 / 3. Heinrich Strupmayer, Woman with a White Veil • 18/19 century, oil on canvas, 40 x 50 cm, Inv. no. S-13

2. N. Boucarth, Vojnici u krčmi se kockaju – kockari • 18/19. stoljeće, ulje na platnu, 40 x 35 cm, Inv. br. S-8 / 2. N. Boucarth • Soldiers gambling in an inn – gamblers • 18/19 century, oil on canvas, 40 x 35 cm, Inv. no. S-8

DJELA OTUĐENA U RAZDOBLJU OD 1991. DO 1998. GODINE / ARTWORKS STOLEN FROM 1991 UNTIL 1998

1. Neutvrđeni slikar, Muškarac s crvenim prslukom • 19. stoljeće, ulje na platnu, 70 x 58 cm, Inv. br. S-23 / 1. Unknown author, Man with a Red Vest • 19th century, oil on canvas, 70 x 58 cm, Inv. no. S-23
2. Rudolf Turković, Slavonska šuma • 20. stoljeće, akvarel 57 x 38,5 cm, Inv. br. S-34 / 2. Rudolf Turković, Slavonian Forest • 20th century, watercolour 57 x 38,5 cm, Inv. no. S-34
3. Boško Karanović, Panorama Iloka • 20. stoljeće, ulje na platnu, 46 x 61 cm, Inv. br. S-35 / 3. Boško Karanović, Ilok Panorama • 20th century, watercolour, 46 x 61 cm, Inv. no. S-35
4. Jelka Benešić, Ilok • 20. stoljeće, akvarel i olovka na papiru, 47,5 x 36 cm, Inv. Br. S-39 / 4. Jelka Benešić, Ilok • 20th century, water colour and pen on paper, 47,5 x 36 cm, Inv. no. S-39
5. Josip Ivanković, Portret starog Pekana • 20. stoljeće, akvarel, 33 x 27 cm, Inv. br. S-49 / 5. Josip Ivanković, Old Pekan Portrait • 20th century, watercolour, 33 x 27 cm, Inv. no. S-49
6. V. Vondriček, Drvo u cvijetu • 20. stoljeće, ulje na platnu, 27,5 x 43,5 cm, Inv. br. S-51 / 6. V. Vondriček, Wood in a Flower • 20th century, oil on canvas, 27,5 x 43,5 cm, Inv. no. S-51
7. Neutvrđeni slikar, iz zbirke „Brüder Eberan“, Raspeće Kristovo • 1643. godina, ulje na platnu, 30 x 15 cm, Inv. br. S-11 / 7. Unknown author, from the „Brüder Eberan“ collection, Crucifixion of Jesus • 1643, oil on canvas, 30 x 15 cm, Inv. no. S-11
8. Neutvrđeni slikar, Svetica sa kaležom u ruci • 18. stoljeće, ulje na platnu, 40 x 30 cm, Inv. br. S-12 / 8. Unknown author, Saint with a Chalice in her Hand • 18th century, oil on canvas, 40 x 30 cm, Inv. no. S-12
9. Izidor Jung, Nošnja iz Đakovštine • 20. stoljeće, pastel, 35 x 21 cm, Inv. br. S-82 / 9. Izidor Jung, Đakovo Region Attire • 20th century, pastel, 35 x 21 cm, Inv. no. S-82
10. Izidor Jung, Cvijeće • 20. stoljeće, kreda, 32 x 17 cm, S-80 / 10. Izidor Jung, Flowers • 20th century, chalk, 32 x 17 cm, S-80
11. S. Zgonjanin, Barka • 20. stoljeće, ulje na papiru, 32 x 50 cm, Inv. br. S-200 / 11. S. Zgonjanin, Barge • 20th century, oil on canvas, 32 x 50 cm, Inv. no. S-200
12. Ivan Tuna Jakić, Pejzaž • 20. stoljeće, akvarel, 40 x 28 cm, Inv. br. S-180 / 12. Ivan Tuna Jakić, Landscape • 20th century, watercolour 40 x 28 cm, Inv. no. S-180
13. Adolf Weiler, Bijeg – „Iz ciklusa stradanje“ • 20. stoljeće, akvarel (crtež kredom?), 149 x 29 cm, Inv. br. S-138 / 13. Adolf Weiler, Escape – „From the Suffering Cycle“ • 20th century, watercolour (chalk drawing?), 149 x 29 cm, Inv. no. S-138
14. Neutvrđeni grafičar, prema Jean-Honoréu Fragonardu, La chifred’amor • 19. stoljeće, grafička ploča, 26 x 20 cm, Inv. br. S-127 / 14. Unknown graphic author, after Jean-Honoré Fragonard, La chifred’amor • 19th century, graphic board, 26 x 20 cm, Inv. no. S-127
15. Neutvrđeni slikar, Scena iz galantnog doba • 19. stoljeće, ulje na kartonu, 59 x 34,7 cm, Inv. br. S-123 / 15. Unknown author, Scene from a Gallant Age • 19th century, oil on card board, 59 x 34,7 cm, Inv. no. S-123
16. G. Linart, Pejzaž sa ženskom figurom • 19. stoljeće, ulje na kartonu, 32,5 x 21,7 cm, Inv. br. S-119 / 16. G. Linart, Landscape with a Female Figure • 19th century, oil on card board, 32,5 x 21,7 cm, Inv. no. S-119
17. A. Faehr, Kamenita obala na moru, 1923. • ulje na platnu, 29,7 x 22,8 cm, Inv. br. S-108 / 17. A. Faehr, Rocky Seashore, 1923 • oil on canvas, 29,7 x 22,8 cm, Inv. no. S-108
20. Petar Papp, Zagrebačka okolica • 20. stoljeće, ulje na drvetu, 45 x 52 cm, Inv. br. S-104 / 20. Petar Papp, Zagreb Countryside • 20th century, oil on wood, 45 x 52 cm, Inv. no. S-104
21. Nicolaas Johannes Roosenboom, Nizozemski pejzaž • 1870., ulje na dasci, 40,8 x 21,8 cm, Inv. br. S-94 / 21. Nicolaas Johannes Roosenboom, Holland Landscape • 1870, oil on board, 40,8 x 21,8 cm, Inv. no. S-94
22. Zlatko Prica, Umjetnički ogledi – E’preuve’d’artist • 20. stoljeće, litografija u boji, 45 x 35 cm, Inv. br. S-83 / 22. Zlatko Prica, Artistice Experiments – E’preuve’d’artist • 20th century, colored lithography, 45 x 35 cm, Inv. no. S-83
23. Zvonko Mušić, Trogir • 20. stoljeće, kreda na kartonu, 47 x 32 cm, Inv. br. S-66 / 23. Zvonko Mušić, Trogir • 20th century, chalk on concrete, 47 x 32 cm, Inv. no. S-66

DJELA OTUĐENA 1997. GODINE / ARTWORKS STOLEN IN 1997

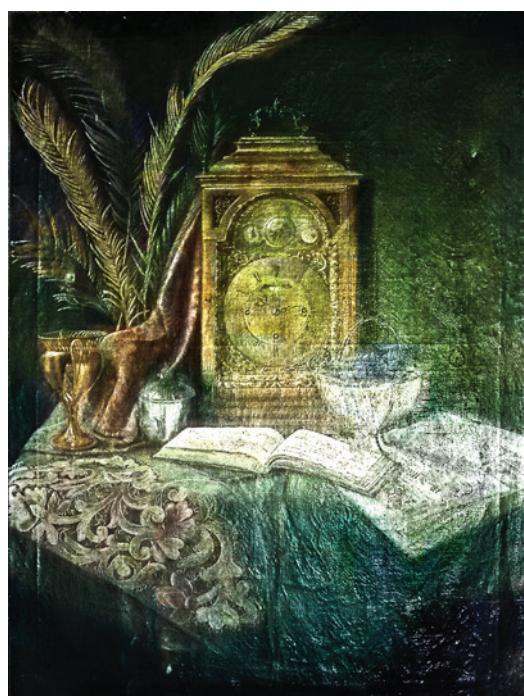
1. Neutvrđeni slikar, Kralj Poljske i veliki vojvoda Litve Jan III. Sobieski (grof Petar Zrinski?) • kraj 17. stoljeća, ulje na platnu, 64,5 x 51 cm, Inv. br. S-15 / 1. Unknown author, King of Poland and Great Duke of Lithuania Jan. III. Sobieski (Count Petar Zrinski?) • End of the 17th century, oil on canvas, 64,5 x 51 cm, Inv. no. S-15

2. Neutvrđeni slikar, Žena s crvenim turbanom • prva desetljeća 19. stoljeća, ulje na dasci, 53,5 x 42 cm, Inv. br. S-14 / 2. Unknown author, Woman with a Red Turban • First decades of the 19th century, oil on board, 53,5 x 42 cm, Inv. no. S-14

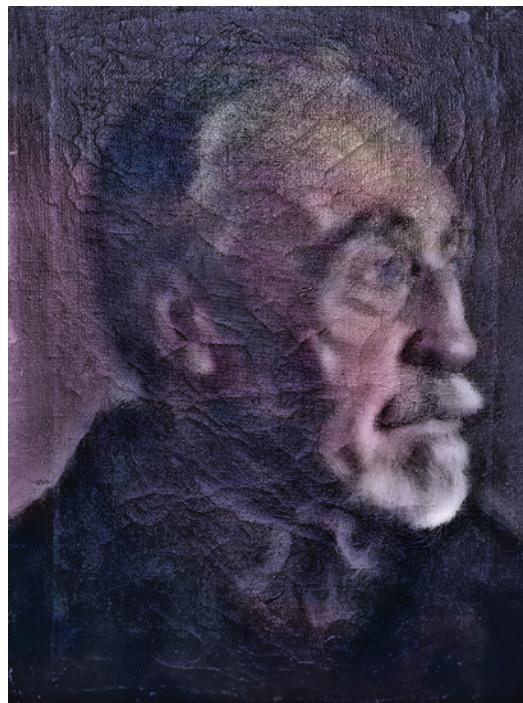
3. Neutvrđeni slikar, Austrijski car i ugarsko - hrvatski kralj Franjo I. Habsburg-Lottaring • prva polovina 19. stoljeća, ulje na platnu, 76 x 61,5 cm, Inv. br. S-18 / 3. Unknown author, Austrian Emperor and Hungarian - Croatian king Francis I. Habsburg-Lottaring • First half of the 19th century, oil on canvas, 76 x 61,5 cm, Inv. no. S-18

4. Jules-Georges Lafosse, Mrtva priroda sa satom • 1897., ulje na platnu, 100 x 74 cm, Inv. br. S-52 / 4. Jules-Georges Lafosse, Still Life with a Clock • 1897, oil on canvas, 100 x 74 cm, Inv. no. S-52

5. Neutvrđeni slikar, Mrtva priroda s tri vase • 18. stoljeće, ulje na platnu, 73 x 99 cm, Inv. br. S-56 / 5. Unknown author, Still Life with Three Vases • 18th century, oil on canvas, 73 x 99 cm, Inv. no. S-56

6. Sándor (Alexandar) Nagy, Starac s plavim očima (Portret muškarca iz obitelji Odescalchi ili Portret strog Rusa?) • 1933., ulje na platnu, 38,5 x 28,5 cm, Inv. br. S-107 / 6. Sándor (Alexandar) Nagy, Old Man with Blue Eyes (A portrait of a man from the Odescalchi family or Portrait of an Old Russian?) • 1933, oil on canvas, 38,5 x 28,5 cm, Inv. no. S-107

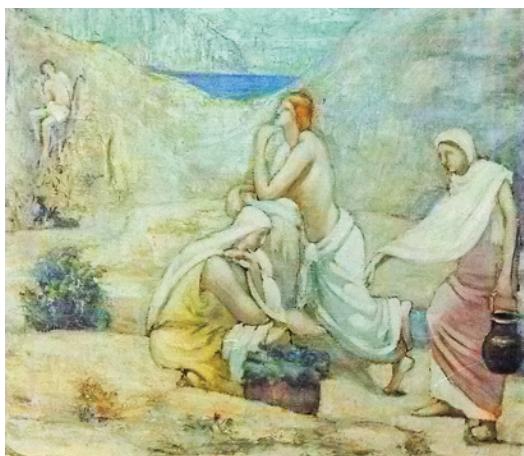

7. Neutvrđeni slikar, Jules-Georges Lafosse?, Mrtva priroda s lubanjom • kraj 19. stoljeća, ulje na platnu, 119,3 x 79,2 cm, Inv. br. S-153 / 7. Unknown author, Jules-Georges Lafosse?, Still Life with Skull • End of the 19th century, oil on canvas, 119,3 x 79,2 cm, Inv. no. S-153

8. Grupa „Etatis Dresden“, Uskrsnuće Lazarovo • sredina 17. stoljeća, ulje na platnu, 141 x 134 cm, Inv. br. S-194 / 8. „Etatis Dresden“ Group, Lazarus’ Resurrection • Middle of the 17th century, oil on canvas, 141 x 134 cm, Inv. no. S-194

DJELA OTUĐENA 1997. GODINE / ARTWORKS STOLEN IN 1997

9. Neutvrđeni slikar, Biblijski motiv ili Iščekivanje • druga polovina 19. stoljeća, ulje na platnu, 53,5 x 50,5 cm, Inv. br. S-45 / 9. Unknown author, Biblical Theme or Expunction • Second half of the 19th century, oil on canvas, 53,5 x 50,5 cm, Inv. no. S-45

10. Neutvrđeni slikar, prema Rachel Ruysch, Mrtva priroda sa cvijećem u vazi • prva polovina 19. stoljeća, ulje na platnu, 54 x 43 cm, S-42 / 10. Unknown author, after Rachel Ruysch, Still Flower in a Vase • First half of the 19th century, oil on canvas, 54 x 43 cm, S-42

11. Neutvrđeni slikar, Magdalena ili Antonija Terezija Odescalchi • početak 19. stoljeća, ulje na platnu, 75,7 x 60,5 cm, Inv. br. S-20 / 11. Unknown author, Maddalena or Antonia Theresia Odescalchi (Lady with Diadem and Necklace) • Beginning of the 19th century, oil on canvas, 75,7 x 60,5 cm, Inv. no. S-20

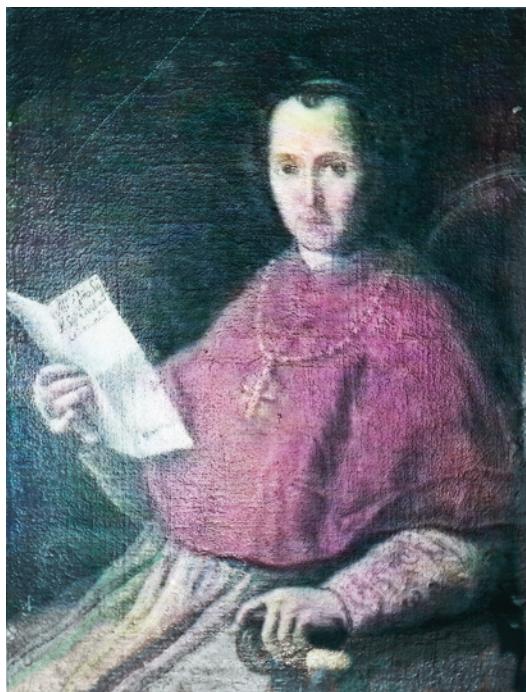
12. Neutvrđeni njemački slikar, Anna Maria grofica Eltz, rođ. barunica Wambolt von Umstadt • oko 1830., ulje na platnu, 72 x 58 cm, Inv. br. S-21 / 12. Unknown German author, Anna Maria Countess Eltz, neé. Baroness Wambolt von Umstadt • Around 1830, oil on canvas, 72 x 58 cm, Inv. no. S-21

13. Neutvrđeni slikar, Sigmund knez Báthory (?) • sredina 17. stoljeća, ulje na platnu, 118,5 x 89,5 cm, Inv. br. S-9 / 13. Unknown author, Sigmund Count Báthory (?) • Middle of the 17th century, oil on canvas, 118,5 x 89,5 cm, Inv. no. S-9

14. Michael Millitz (?) ili Joseph Georg Melber (?), Philipp Carl i Anselmo Casimir grofovi Eltz u lovnu • oko 1750., ulje na platnu, 265 x 157 cm, Inv. br. S-6 / 14. Michael Millitz (?) or Joseph Georg Melber (?), Philipp Carl and Anselmo Casimir Eltz Counts while Hunting • Around 1750, oil on canvas, 265 x 157 cm, Inv. no. S-6

15. Neutvrđeni rimski slikar, Kardinal Antun Maria Odescalchi • oko 1760., ulje na platnu, 95 x 72 cm, Inv. br. S-5 / 15. Unknown Roman author, Cardinal Antun Maria Odescalchi • Around 1760, oil on canvas, 95 x 72 cm, Inv. no. S-5

16. Neutvrđeni lombardijski slikar, prema Paolu Veronesu, Poklonstvo kraljeva • druga polovina 17. stoljeća, ulje na mramornoj ploči, 49,3 x 47,5 cm, sig. EGLE ili ECLE, Inv. br. S-3 / 16. Unknown Lombard author, after Paolo Veronese, The Adoration of the Magi • Second half of the 17th century, oil on a marble slab, 49,3 x 47,5 cm, Sig. EGLE or ECLE, Inv. no. S-3

DJELA OTUĐENA 1997. GODINE / WORKS STOLEN IN 1997

17. Nikolaj Timofeyevich Bogatsky, Ruski car Aleksandar III. Aleksandrovič Romanov • 1886., ulje na platnu, 97,5 x 80 cm, Inv. br. S-35 / 17. Nikolai Timofeyevich Bogatsky, Russian Tzar Alexander III. Alexandrovich Romanov • 1886, oil on canvas, 97,5 x 80 cm, Inv. no. S-35

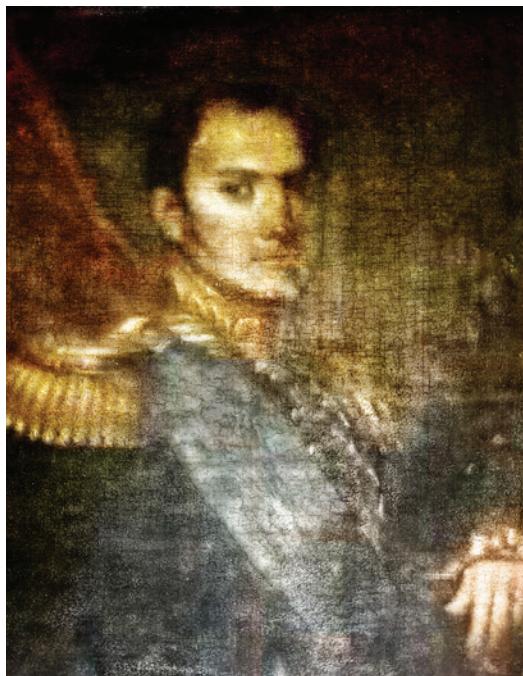
18. Nikolaj Timofeyevich Bogatsky, Ruski car Nikola II. Nikolajevič Romanov • kraj 19. stoljeća, ulje na platnu, 85 x 70 cm, Inv. br. S-34 / 18. Nikolai Timofeyevich Bogatsky, Russian Tzar Nicholas II. Nicholaevich Romanov • End of the 19th century, oil on canvas, 85 x 70 cm, Inv. no. S-34

19. Neutvrđeni venecijanski kipar, Portret mladog crnca • sredina 18. stoljeća, mramorni reljef na gipsanoj podlozi, 40 x 30 cm, Inv. br. K-7 / 19. Unknown Venetian Sculptor, Portrait of a Young Black Man • Middle of the 18th century, marble relief on a plaster base, 40 x 30 cm, Inv. no. K-7

20. Neutvrđeni lombardijski slikar, Karlo Odescalchi • oko 1670/1680. • ulje na platnu, 193 x 106,5 cm, Inv. br. S-7 / 20. Unknown Lombard author, Carlo Odescalchi • Around 1670/1680., oil on canvas • 193 x 106,5 cm, Inv. no. S-7

21. Neutvrđeni slikar, Ruski car Aleksandar II. Nikolajević Romanov • 1862., ulje na platnu, 72,5 x 85 cm, Inv. br.S-33 / 21. Unknown author, Russian Tzar Alexander II Nicholaevich Romanov • 1862, oil on canvas, 72,5 x 85 cm, Inv. no.S-33

22. Neutvrđeni slikar, Portret muškarca u crnom odijelu • početak 20. stoljeća, ulje na platnu • 58 x 48 cm, Inv. br. S-24 / 22. Unknown author, Portrait of a Man in a Black Suit • Beginning of the 20th century, oil on canvas, 58 x 48 cm, Inv. no. S-24

23. Neutvrđeni slikar, Mrtva priroda s dvije vase i voćem • 18. stoljeće, ulje na platnu • 102 x 76 cm, Inv. br. S-57 / 23. Unknown author, Still Life with Two Vases and Fruit • 18th century, oil on canvas, 102 x 76 cm, Inv. no. S-57

LITERATURA I IZVORI

Neobjavljeni izvori:

- Batorović, M. 1997, Krađa umjetnina u Muzeju grada Iloka, Arhiva Muzeja grada Iloka, Ur.br. 24/97.
- Čepin, M. 2018, Izjava o pitanju kriminaliteta, Muzejska arhiva, Muzej grada Iloka, od dana 29. ožujka 2018. godine, Ur.br. 114-18.
- Ilok turist, OUR Centar za kulturu, Krivična prijava, Arhiva Muzeja grada Iloka za 1988. godinu, Ur.br. 253/88.
- MGI 1957 - Muzej grada Iloka, Pismohrana muzeja, Primopredajni zapisnik od 7. Septembra 1957. Otpravljen u Narodni muzej u Beograd, Arhiv Muzeja grada Iloka, inv.br.DOK-525_1 do 525_4.
- MGI 1957a – Muzej grada Iloka, Pismohrana muzeja, Zapisnik sastavljen 7. oktobra 1957. u prostorijama Vojvodanskog muzeja u Novom Sadu, inv.br. DOK – 526.
- MGI 1966 – Muzej grada Iloka, Pismohrana muzeja, Narodni muzej Ilok, odgovor Ante Abramovića , Beograd 8. prosinca 1966., in v.br. DOK – 1853.
- MGI 1972 – Muzej grada Iloka, Poklon iločkom muzeju od 21. kolovoza 1972., inv.br. DOK - 2166
- MGI 1992 – Muzej grada Iloka, Prijava komandi Grada Iloka, Arhiva Muzeja grada Iloka, Ur.br.5/92.
- MGI 1992a – Muzej grada Iloka, Prijava o nestanku umetničkih slika, Arhiva Muzeja grada Iloka, Ur.br.51/92.
- MGI 1997 – Muzej grada Iloka, Krađa 1997, Arhiva Muzeja grada Iloka, bez urudžbenog broja.
- MGI 1998 – Muzej grada Iloka, Krađa 1998, Arhiva Muzeja grada Iloka, bez urudžbenog broja.

Knjige i članci:

- Batorović, M. (1992). Muzejske zbirke obitelji Odescalchi u Iloku, in: *Informatica museologica*, Vol. 23 No. 1-4, Zagreb, 106–109.
- Dautbegović, J., Pavić, V., Šulc, B., Vinterhalter, J., Zgaga, V. (1997). *War damage to museums and galleries in Croatia*, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb.
- Najcer Sabljak, J. (2015). *Likovna baština kneževa Odescalchi od Lombardije i Rima do Iloka*, Muzej likovnih umjetnosti, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Muzej grada Iloka, Osijek.
- Sršan, S. (2001). *Inventar Iločkog vlastelinstva*, Državni arhiv u Osijeku, Muzej grada Iloka, Osijek.
- Šulc, B. (1991). Muzeji Hrvatske u ratnim razaranjima, ratna apokalipsa kulturne baštine Hrvatske, in: *Informatica museologica*, Vol. 22 No. 1-4 , Zagreb, 5–19.
- Šulc, B. (1992). Konvencija za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba – Haaška konvencija – Osnovna područja istraživanja primjedbe i prijedlozi koje se odnose na mujejsko – galerijsku građu u Republici Hrvatskoj, in: *Informatica museologica*, Vol. 23 No. 1-4 , Zagreb, 46–51.
- Šulc, B. (1993). Registar muzeja i galerija na okupiranom teritoriju Republike Hrvatske s podacima o stanju fondova – krađama, dokumentiranosti, izvorima informacija i dr., in: *Informatica museologica*, Vol. 24 No. 1-4 , Zagreb, 57–68.

Internetski izvori:

- Akademija likovne umjetnosti, Rachel Ruysch, Still leben mit Blumen und Früchten, 1703., <http://www.akademiegalerie.at/de/Sammlung/Bildinformation/?image_name=89&active_image=8&GALLERY_ORDER=101, 30,9,73,56,7,3,96,89,105,61,100,92,67,90,83,51,75,70,99,72,36,85,18,37,14,35,66,12,104,52,49,91,42,34,58,47,57,107,81,4,95,26,2,87,5,23,28,25,97,88,29,54,27,45,38,63,79,46,41,62,59,10,82,93,74,22,76,15,55,17,103,20,84,106,16,102,33,43,31,50,86,13,11,32,53,6,40,48,94,8,19,68,39,98,1,78,24,64,71,69,21,44,60,77,80,65&opener=http://www.akademiegalerie.at/de/Sammlung/Virtuelle%20Galerie/&mode=28&ART_Name=0&ARTIST_Name=&GENRE_Name=&final=>
- preuzeto 7.4.2018.
- EUR LEX - Zakonodavni akti Europske unije (2014) - Direktive direktiva 2014/60/eu Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (preinaka), Službeni list Europske unije, I, 159/1, 28.5.2014., preuzeto <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0060&rid=2>> 19.1.2018.
- EUR LEX - Zakonodavni akti Europske unije (2015) - Mišljenje Europskog odbora regija – Ususret cijelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi, Službeni list Europske unije, 195/23, 12.6.2015., preuzeto <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014IR5515&from=HR>>, 12.4.2018.
- Jurić, P. (2016). Od kolekcija do crnog tržišta prode 200 umjetnina godišnje, preuzeto <<http://20minuta.hr/teme/od-kolekcija-do-crnog-trzista-prode-200-umjetnina-godisnje/36900/>>, 19.1.2018.

Ministarstvo kulture - Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, NN 151/03; NN 157/03 Ispravak, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14 i 44/17), preuzeto <<http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=81>>, 21.1.2018.

MUP Stari – Ministarstvo unutarnjih poslova (2017), Umjetnine, preuzeto <<http://stari.mup.hr/62.aspx>> 10.1.2018.

MUP Stari – Ministarstvo unutarnjih poslova (2017a), Otudene i nestale, preuzeto <<http://stari.mup.hr/3201.aspx>>, 19.1.2018.

Muzejski dokumentacijski centar (2018), Ratne štete na muzejima i muzejskoj građi u Hrvatskoj, preuzeto <<http://ratne-stete.mdc.hr/hr/ratne-stete/predmet/opljackano/?sort=steta>>, 19.01.2018.

NN 12/93 - Narodne novine, Službeni list Republike Hrvatske, Odluku o objavljanju mnogostranih međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka na temelju notifikacija o suksesiji, preuzeto <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/1993_10_12_27.html>, 12.1.2018.

NN 5/2000 - Narodne novine, Službeni list Republike Hrvatske, Međunarodni ugovori, Odluku o proglašenju zakona o potvrđivanju UNIDROIT-ove konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima, preuzeto <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2000_04_5_46.html>, 13.1.2018.

NN 6/2002 - Narodne novine, Službeni list Republike Hrvatske, Konvencija za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba od 14. svibnja 1954. i Protokol uz tu Konvenciju od 14. svibnja 1954. godine, preuzeto <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2002_05_6_75.html>, 10.1.2018.

NN 4/2004 - Narodne novine, Službeni list Republike Hrvatske, Međunarodni ugovori, Zakon o potvrđivanju Europske konvencije o zaštiti arheološke baštine (revidirane) iz 1992. godine, preuzeto <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2004_05_4_35.html>, 12.4.2018.

NN 11/2005 - Narodne novine, Službeni list Republike Hrvatske, Međunarodni ugovori, Odluku o proglašenju zakona o potvrđivanju drugog protokola uz konvenciju za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba, preuzeto <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2005_12_11_114.html>, 17.1.2018.

NN 5/2007 - Narodne novine, Službeni list Republike Hrvatske, Međunarodni ugovori, Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo, preuzeto <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2007_05_5_68.html>, 12.4.2018.

Službeni list SFRJ, MU br. 50/I/1973 – Uredba o ratifikaciji konvencije o mjerama za zabranu i sprečavanje nedopuštena uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara, preuzeto <<http://digured.srce.hr/archiva/263/33320/www.hidra.hr/hidraran/pobirac-upload/murh/000236.pdf>>, 12.1.2018.

UNIDROIT – International institute for unification of private law, Rome, 24 June 1995, Unidroit convention on stolen or illegally exported Cultural objects, preuzeto <<https://www.unidroit.org/instruments/cultural-property/1995-convention>>, 13.1.2018.

UNESCO - United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization, The Hague, 14 May 1954, Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict with Regulations for the Execution of the Convention 1954, preuzeto <http://portal.unesco.org/en/ev.php?URL_ID=13637&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html>, 12.1.2018.

UNESCO - United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization, Paris, 14 November 1970, Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property 1970, preuzeto <http://portal.unesco.org/en/ev.php?URL_ID=13039&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html>, 12.1.2018.

UNESCO - United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization Second Protocol, The Hague, 26 March 1999, Second Protocol to the Hague Convention of 1954 for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict 1999, preuzeto <http://portal.unesco.org/en/ev.php?URL_ID=15207&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html>, 17.1.2018.

UNESCO - United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization (2006), Legal and Practical Measures Against Illicit Trafficking in Cultural Property, CLT/CH/INS-06/22, International Standards Section Division of Cultural Heritage, preuzeto <<http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001461/146118e.pdf>>, 10.1.2018.

UNESCO – United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization (2017a), UN Security Council adopts historic resolution for the protection of heritage, preuzeto <<https://en.unesco.org/news/security-council-adopts-historic-resolution-protection-heritage?language=en>> 10.1.2018.

UNESCO – United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization (2017b), Resolution 2347 (2017), preuzeto <[http://undocs.org/S/RES/2347\(2017\)](http://undocs.org/S/RES/2347(2017))>, 27.3.2018.

UNESCO - United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization (2017c) – Illicit Trafficking of Cultural Property, preuzeto <<http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/illicit-trafficking-of-cultural-property/partnerships/intergovernmental-organizations/international-criminal-police-organization/>>, 27.3.1.2018.

Muzej grada Iloka • Šetalište o. Mladena Barbarića 5, 32234 Ilok, Hrvatska / Croatia
Tel: +385 32 827 410 • E-mail: info@mgi.hr • Web: www.mgi.hr

Aplikacija za Android uređaje dostupna je na
trgovini Google Play pod nazivom Stolen heritage.

VINO BUHAČ